EVALUATIE AANVRAAG- EN BEOORDELINGSPROCES SLIM-REGELING 2020

Bert-Jan Buiskool (Ockham|IPS)

Elisa de Vleeschouwer (SEOR)

Kees Zandvliet (SEOR)

COLOFON

DIT IS EEN UITGAVE VAN

SEOR BV

Dit rapport doet verslag van de procesevaluatie die in 2020 is uitgevoerd in het kader van de evaluatie van de SLIM-regeling. Deze evaluatie doet SEOR in samenwerking met Ockham|IPS in opdracht van Uitvoering van Beleid van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

BEGELEIDINGSCOMMISSIE

Het onderzoek is begeleid door een commissie bestaande uit:

Esmee Smelt	Ministerie van SZW, Directie Arbeidsverhoudingen
Luuk Mallee	Ministerie van SZW, Uitvoering van Beleid
Sara Rezai	Ministerie van SZW, Uitvoering van Beleid
Ard Terpstra	Ministerie van SZW, Uitvoering van Beleid
Annemiek Wortman	Ministerie van SZW, Directie Arbeidsverhoudingen
Eline Versteden-Roede	Ministerie van SZW, Directie Arbeidsverhoudingen
Ingrid Lageweg	Ministerie van OCW
Rob Salomons	Ministerie van EZ&K
Jos Sanders	Hogeschool Utrecht – extern expert

DANKWOORD

De onderzoekers danken de begeleidingscommissie voor de prettige samenwerking en de bruikbare kanttekeningen bij de ontwikkeling van de vragenlijst voor de enquête onder de aanvragers en hun nuttige commentaar op het concept van deze rapportage.

We danken de bedrijven en adviseurs die via het invullen van de vragenlijst een belangrijke bijdrage aan het onderzoek hebben geleverd. In het bijzonder bedanken we de vele bedrijven en adviseurs die via uitvoerige toelichtingen en opmerkingen bij de vragenlijst zeer bruikbare informatie hebben aangeleverd.

Een bijzonder woord van dank gaat uit naar de 10 bedrijven/adviseurs die in een telefonisch interview aanvullend een nadere toelichting hebben gegeven op hun antwoorden op de vragenlijst.

© SEOR BV / ROTTERDAM, 26 APRIL 2021

Niets van deze uitgave mag op welke wijze dan ook worden verveelvoudigd zonder de voorafgaande toestemming van de uitgever en andere auteursrechthebbenden. SEOR is niet aansprakelijk voor gegevens die door derden werden verstrekt.

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING I

1 INLEIDING 7

1.1 Achtergrond 7

1.2 Doel en opzet procesevaluatie 8

1.3 Opzet van het rapport 9

2 PROCESBESCHRIJVING 2020 11

2.1 Inleiding 11

2.2 Doel en opzet van de SLIM-regeling 11

2.3 Het aanvraag- en beoordelingsproces 12

2.4 Voorlichting, informatievoorziening en ondersteuning 14

3 HET AANVRAAGPROCES 16

3.1 Inleiding 16

3.2 Totstandkoming van de aanvraag 16

3.3 Aansluiting van de SLIM regeling op situatie aanvrager 22

3.4 Suggesties voor verbetering aanvraagprocedure 23

3.5 Conclusies aanvraagproces 24

4 TOEKENNING EN INHOUDELIJKE BEOORDELING 26

4.1 Inleiding 26

4.2 Ingetrokken aanvragen, afwijzingen en gevolgen voor project 26

4.3 Ervaringen met de lotingsprocedure 28

4.4 Verzoek om aanvullende informatie 31

4.5 Suggesties ter verbetering van de beoordelingsprocedure 33

4.6 Mogelijke effecten van de gekozen procedures 34

4.7 Impact COVID-19 35

4.8 Conclusies 36

5 CONTACT MET UITVOERING VAN BELEID 38

5.1 Inleiding 38

5.2 Aantal en type contacten 38

5.3 Behoefte aan ondersteuning 40

5.4 Totaalbeoordeling 40

5.5 Conclusies 41

6 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN 43

I ONDERZOEKSVERANTWOORDING 46

II VERGELIJKING AANVRAGEN EN TOEKENNINGEN 50

III VRAGENLIJST ENQUÊTE PROCESEVALUATIE 53

SAMENVATTING

De SLIM-regeling

De SLIM-subsidie heeft als doel om leren en ontwikkelen in het mkb vanzelfsprekend te maken. Dit betekent dat in de onderneming aandacht is voor de ontwikkeling van het bedrijf en de medewerkers. De regeling is gericht op mkb-ondernemers, grootbedrijven in landbouw, horeca en recreatie en samenwerkingsverbanden in het mkb. Aanvragers kunnen subsidie aanvragen voor de volgende type activiteiten:

A. **Doorlichten van de onderneming** (diagnose benodigde kennis en vaardigheden en scholingsplan).
B. Het verkrijgen van **loopbaanadviezen** voor werkenden in een mkb-onderneming.
C. Ondersteuning in **ontwikkeling/uitvoeren van een methode** die werknemers in het bedrijf stimuleert hun kennis, vaardigheden en beroepshouding verder te ontwikkelen tijdens het werk.
D. Het bieden van **praktijkleerplaatsen** aan deelnemers voor een beroepsopleiding in de 3e leerweg.

Achtergrond en doel procesevaluatie

Voorliggend rapport doet verslag van de procesevaluatie van de SLIM-regeling met betrekking tot de aanvraag- en beoordelingsprocedure, zoals deze in het eerste jaar waarin subsidieaanvragen konden worden ingediend voor de SLIM-regeling (2020) is uitgevoerd. De eerste aanvraagronde voor het mkb van maart 2020 en de aanvragen van grote bedrijven en samenwerkingsverbanden (april-juni 2020) zijn in het onderzoek betrokken. De procesevaluatie is primair bedoeld om te leren van de ervaringen van het eerste jaar van de uitvoering om zo nodig de regeling tussentijds aan te kunnen passen.

Aanpak van de procesevaluatie

De procesevaluatie omvat interviews met uitvoerders van UVB, een online enquête onder alle aanvragers uit de eerste aanvraagrondes, en tien telefonische interviews met aanvragers, geselecteerd op basis van de (open) antwoorden op de enquête.

Er zijn in totaal 2.308 aanvragers (mkb-ondernemers, grote bedrijven en samenwerkingsverbanden) uitgenodigd om de vragenlijst in te vullen. In totaal zijn er 639 volledig ingevulde en 62 gedeeltelijk ingevulde vragenlijsten ontvangen. Gemiddeld heeft 30 procent van de aanvragers de vragenlijst ingevuld. Aanvragers aan wie een subsidie is toegekend hebben met 39 procent beter dan gemiddeld gerespondeerd. Om die reden moet rekening worden gehouden met de mogelijkheid dat de uitkomsten enigszins positief zijn gekleurd. De respons is redelijk representatief qua bedrijfskenmerken.

Procesbeschrijving

Aanvraagproces

Aanvragen voor een SLIM-subsidie kunnen alleen **online** worden ingediend, via een zogenaamd “e-formulier.” Dit formulier omvat 9 stappen, waarin telkens een deel van de benodigde informatie volgens de aangeleverde **formats** moet worden geleverd.

Loting en beoordeling

Na sluiting van de aanvraagtermijn is binnen elke categorie (mkb, grote bedrijven in de sectoren horeca, landbouw en recreatie en samenwerkingsverbanden) via notariële loting een **behandelingsnummer** toegewezen aan alle aanvragen. Vervolgens zijn aanvragen op nummervolgorde in behandeling genomen, tot het beschikbare subsidiebudget was toegewezen. De resterende aanvragen zijn niet behandeld.

Aan de hand van de volgnummers zijn de aanvragen eerst beoordeeld op **volledigheid**, dat wil zeggen of alle vereiste documenten zijn bijgevoegd.

Daarna is elke in behandeling genomen aanvraag **inhoudelijk** beoordeeld, dat wil zeggen dat is gekeken of de aanvraag inhoudelijk aan de criteria voldeed.

Deze beoordelingsfase mondde allereerst uit in een ronde vragen om nadere informatie, in de vorm van een zogenaamde "**vragenbrief**". De meeste van de in behandeling genomen aanvragen hebben deze vragenbrief gehad. Nadat de aanvullende informatie is ontvangen, zijn de aanvragen definitief beoordeeld. In deze fase was de voornaamste reden om aanvragen af te wijzen dat het project (verkapte) scholingsactiviteiten betrof of dat de opgevoerde kosten niet in overeenstemming waren met de toegestane kosten. Bij samenwerkingsverbanden is ook gekeken of er daadwerkelijk sprake is van samenwerking.

Voorlichting, informatievoorziening en ondersteuning

Het eerste **nieuwsbericht** over de SLIM-regeling is begin januari 2020 op de website geplaatst. Daarna zijn er in februari 2020 twee **voorlichtingsbijeenkomsten** georganiseerd, waaraan telkens 100 personen hebben deelgenomen. In juni 2020 is in samenwerking met MKB-Nederland en VNO-NCW een **webinar** georganiseerd, waaraan 500 mensen hebben deelgenomen.

Voorts zijn er bij **UVB teams** geformeerd voor het behandelen en beantwoorden van vragen, tijdens de aanvraag- en beoordelingsperiode. Honderden organisaties hebben vragen gesteld (telefonisch en via de mail). De belangrijkste vragen betroffen het opstellen van de einddeclaratie, het opstellen van de begroting en vragen over wat subsidiabele kosten zijn. Inhoudelijk zijn er vooral vragen (vooraf en in de vragenbrief) gesteld rond activiteit C, ontwikkelen en implementeren van nieuwe methodes. Bij alle typen aanvragers is hierover veel onduidelijkheid en onzekerheid; feitelijke scholingsactiviteiten kunnen namelijk niet met de SLIM-regeling worden gefinancierd, maar tegelijkertijd kunnen nieuwe methoden wel als pilot gefinancierd worden en zijn sommige activiteiten in de pilot, zoals workshops ontwikkelingsgesprekken voor leidinggevenden wel subsidiabel. Dit bleek lastig om te beoordelen.

Ervaring aanvragers met het aanvraagproces

Kwaliteit voorlichting en informatie

De meerderheid van de aanvragers is via adviseurs op de hoogte gekomen van de SLIM-regeling. Het overgrote deel van de aanvragers heeft zich aansluitend vooral via de website van het ministerie/UVB en onderdelen daarvan (vraag-antwoord document, menukaart) nader geïnformeerd over de SLIM-regeling, maar ook via adviseurs.

Ongeveer 30 procent van de mkb-aanvragers heeft de aanvraag zelfstandig ingediend. Bij de overige 70 procent van de aanvragen door mkb bedrijven waren adviseurs betrokken, als feitelijk opsteller en indiener (30 procent), of als adviseur (40 procent).

Een ruime meerderheid van de aanvragers beoordeelt de voorlichting over de SLIM-regeling over het algemeen goed tot zeer goed. Dit geldt vooral voor de informatie op de website. Iets minder tevredenheid is er over de informatie via direct contact met medewerkers van UVB en de voorlichtingsbijeenkomsten. Een minderheid van de aanvragers heeft overigens gebruik gemaakt, c.q. kunnen maken van deze laatste instrumenten.

Duidelijkheid regeling en onderdelen

De meeste op de website beschikbare formats en templates worden eveneens als goed beoordeeld. Het formulier voor de begroting en het activiteitenplan worden iets minder gunstig beoordeeld dan de andere hulpmiddelen, maar het verschil is marginaal.

In grote lijnen menen de aanvragers dat de regeling in veel opzichten ook duidelijk is. De lijsten van subsidiabele activiteiten en subsidiabele kosten zijn voor een iets grotere groep bedrijven onduidelijk.

Vooral de criteria waarop de aanvragen worden beoordeeld, worden verhoudingsgewijs ongunstig beoordeeld. Ongeveer 45 procent van de aanvragers vindt deze duidelijk, maar ongeveer 15 procent onduidelijk en 10 procent zeer onduidelijk. Vooral door niet toegekende aanvragers wordt dit aspect (zeer) ongunstig beoordeeld.

Aansluiting op situatie aanvrager

De SLIM-regeling sluit naar de mening van de aanvragers in veel opzichten in voldoende mate aan op de situatie van de aanvrager. Diverse financiële aspecten, waaronder het ontbreken van bevoorschotting, en de looptijd zijn voor 10 tot 25 procent van de aanvragers zorg- of aandachtspunt.

Toekenning en inhoudelijke beoordeling

Aantallen

Er zijn in de 1e aanvraagrondes aanzienlijk meer subsidieaanvragen geweest dan er aan middelen beschikbaar was. Om die reden is ongeveer twee derde van de aanvragen van mkb en de helft van de aanvragen van samenwerkingsverbanden niet in behandeling genomen. Van de wel behandelde aanvragen is bij beide groepen 16 procent om inhoudelijke redenen afgewezen.

Het merendeel van de uitgelote of afgewezen aanvragers begrijpt de motivering niet of gedeeltelijk. Dit komt voor een belangrijk deel doordat de lotingsystematiek voor hen niet duidelijk was, maar ook bij inhoudelijke afwijzing is er weinig begrip voor de motivering.

Ongeveer de helft van de niet behandelde of gehonoreerde aanvragen geeft aan dat het project toch door zal gaan. In een kwart van de gevallen gaat het project zonder subsidie niet door en het andere kwart van deze gevallen is nog geen besluit hierover genomen. Als het project doorgaat is dat meestal in afgeslankte vorm. In totaal gaat 10 procent van de projecten in ongewijzigde vorm toch door.

Aanvraagprocedure en loting

In vergelijking tot andere elementen van de SLIM-regeling is de lotingsprocedure voor een groot deel van de aanvragers niet duidelijk. Op basis van de toelichtingen kan worden vastgesteld dat dit onbegrip samenhangt met een aantal factoren, te weten:

- De naar de mening van de aanvragers veeleisende aanvraagprocedure.
- De door veel respondenten als onvoldoende ervaren communicatie over de uitkomst van de loting en de voortgang van de behandeling van aanvragen.
- Het veronderstelde effect op de looptijd van het project (men veronderstelt dat dit binnen de in het plan aangegeven looptijd moet gebeuren).
- Twijfels over de lotingsprocedure op zich, mede in verband met:
    - De genoemde veeleisendheid van de aanvraag en een (grote) kans op uitloting.
    - De beperkte omvang van de beschikbare middelen, mede in relatie tot de verwachtingen die volgens aanvragers zijn gewekt in de voorlichting.
    - Dat loting geen rekening houdt met de kwaliteit van de aanvraag.

Beoordelingsprocedure

Volgens UVB heeft ongeveer 80 procent van de behandelde aanvragen een verzoek om nadere informatie ontvangen. Dit verzoek betrof volgens de aanvragers die de enquête hebben ingevuld vooral vragen over de onderbouwing van de kosten, een nadere toelichting op de uit te voeren activiteiten en/of een opleidings- of ontwikkelplan. De reactietijd (14 dagen) werd ruim voldoende geacht door twee derde van de aanvragers die om aanvullende informatie is gevraagd.

De ervaringen van de aanvragers met de informatieverstrekking over de voortgang van de behandeling en beoordeling lopen uiteen, maar er zijn relatief veel aanmerkingen op de frequentie en duidelijkheid van de informatievoorziening op dit punt. Ook hier geldt dat de degenen met een niet toegekende aanvraag negatiever zijn dan de organisaties waarvan de aanvraag is toegekend.

Suggesties verbetering beoordelingsprocedure – proces in het algemeen

Door de respondenten worden verbeteringen gesuggereerd voor de snelheid van de procedures, de communicatie over de voortgang, de lotingsprocedure en de als bureaucratisch ervaren benadering.

Daarnaast worden diverse concrete suggesties gegeven, waaronder het niet opnemen van activiteit D (derde leerweg) in de regeling, de procedure meer afstemmen op de drie verschillende groepen aanvragers en alternatieven voor de lotingsprocedure.

Gevolgen COVID-19

Bij de toegekende aanvragen zegt 30 procent van de aanvragers dat COVID-19 geen invloed heeft op de uitvoering van het project. In een kleine 10 procent van de gevallen gaat het project niet door als gevolg van COVID-19. De andere projecten worden in aangepaste vorm uitgevoerd.

Contact met Uitvoering van Beleid

Ongeveer **een derde van de aanvragers** heeft via de telefoon en/of mail **direct contact** gehad **met** medewerkers van UVB. Ongeveer twee derde van hen is hierover redelijk tevreden en 5 tot 8 procent van de respondenten vindt dat hun vraag niet goed is beantwoord en/of het antwoord niet altijd tijdig was. Over de telefonische bereikbaarheid van UVB is iets meer ontevredenheid.

Ruim 16 procent van alle respondenten geeft aan behoefte te hebben gehad aan (meer) ondersteuning. Het gaat dan om procedurele en inhoudelijke aspecten.

De dienstverlening van UVB krijgt van de respondenten een 7,0 als rapportcijfer. De niet toegekende aanvragen geven een iets lager cijfer (6,6) dan de toegekende (7,4).

Het grootste deel van de aanvragers acht de administratieve vereisten van de SLIM-regeling redelijk of zeer redelijk. 10 procent meent dat deze onredelijk zijn en een paar procent zeer onredelijk. Op dit punt is er geen verschil tussen toegekende en niet toegekende aanvragen.

Het overgrote deel van de aanvragers verwacht zeker (43 procent) of misschien (37 procent) opnieuw een aanvraag te doen voor SLIM-subsidie; 5 procent denkt zeker geen nieuwe aanvraag in te dienen en 15 procent heeft hierover nog geen idee.

Conclusies en aanbevelingen

De gekozen opzet en inrichting van het aanvraag- en beoordelingsproces van de SLIM-regeling wordt in veel opzichten door een ruime meerderheid van de aanvragers positief gewaardeerd. Tegelijkertijd is er een groep bedrijven die hierover minder tevreden is en zijn er enkele aspecten die in den brede minder positief worden beoordeeld. Omdat de procesevaluatie primair is bedoeld om te leren van de ervaringen van het eerste jaar van de uitvoering is het nuttig om goed te kijken naar de minder gewaardeerde elementen en kenmerken van de groep minder tevreden bedrijven.

Het onderzoek levert de volgende aangrijpingspunten voor verbetering.

- Het onderzoek wijst uit dat adviseurs en brancheorganisaties een belangrijke rol hebben gespeeld in de **voorlichting**. Dit heeft voordelen en nadelen. Belangrijk voordeel is het bereik van (mkb) bedrijven. Belangrijk nadeel is een mogelijke bias in de voorlichting. Het is nuttig om in de “officiële” voorlichting met deze mogelijke bias rekening te houden.
- Waar mogelijk is vereenvoudiging van de **aanvraagprocedure** wenselijk. Diverse MKB geven aan dat men onder meer uit kostenoverwegingen bij voorkeur zelfstandig de aanvraag wil indienen, maar in de praktijk zijn adviseurs vaak ingeschakeld.
- De **lotingsprocedure** roept veel vraagtekens op, mede als gevolg van de lage kans op inloting (toekenning). Er zijn door aanvragers diverse voorstellen gedaan voor aanpassing, die nader in overweging zouden kunnen worden genomen.
- **Communicatie en ondersteuning**. Hoewel ook op dit punt een groot deel van de aanvragers tevreden is, zijn er voldoende signalen dat hier verbetering mogelijk is. Het gaat dan om (telefonische) bereikbaarheid (feitelijk en qua klokuren) van de helpdesk, de communicatie met het mkb, meer ondersteuning van het mkb en regelmatige en heldere berichtgeving over de voortgang van het behandelings- en beoordelingsproces.
- **Suggesties** van respondenten, zoals het uit de SLIM-regeling halen van activiteit D (derde leerweg) en waar mogelijk de procedures differentiëren tussen mkb, grootbedrijf en samenwerkingsverbanden, in plaats van eenzelfde procedure.

Los van de genoemde specifieke punten laat het onderzoek zien dat er bij (mkb) bedrijven veel belangstelling is voor de SLIM-regeling. Dit kan wijzen op een grote behoefte aan deze middelen, in het bijzonder bij het mkb.

1 INLEIDING

Achtergrond, doel en opzet van de procesevaluatie

1 INLEIDING

Achtergrond, doel en opzet van de procesevaluatie

1.1 ACHTERGROND

Beleidsachtergrond

Het kabinet zet stevig in op een leven lang ontwikkelen. In september 2018 heeft het kabinet het meerjarige actiegerichte programma LLO aangekondigd. Naast meer duidelijkheid over de fiscale behandeling van private individuele leerbudgetten, het introduceren van een publiek leer- en ontwikkelbudget (STAP budget) en de flexibilisering van het opleidingsaanbod, is er een Stimuleringsregeling Leren en Ontwikkelen in mkb-ondernemingen (SLIM-regeling) in het leven geroepen.

De SLIM-regeling beoogt dat bedrijven meer investeren in een cultuur waarin het 'up to date' houden van vakkennis en vaardigheden vanzelfsprekend is. De regeling is bedoeld voor mkb-ondernemers, grootbedrijven in landbouw, horeca en recreatie en samenwerkingsverbanden in het mkb (O&O-fondsen, brancheorganisaties, werkgevers- en werknemersverenigingen en onderwijsinstellingen). De SLIM-regeling wordt uitgevoerd door Uitvoering van Beleid (UVB), een onderdeel van het Ministerie van SZW.

Aanvragers kunnen subsidie aanvragen voor de volgende type activiteiten:

- Activiteit A: **Doorlichten van de onderneming** (diagnose van benodigde kennis en vaardigheden uitmondend in een scholingsplan);
- Activiteit B: Het verkrijgen van **loopbaanadviezen** voor werkenden in een mkb-onderneming;
- Activiteit C: Ondersteuning in **ontwikkeling/uitvoeren van een methode** in de onderneming die werknemers in het bedrijf stimuleert hun kennis, vaardigheden en beroepshouding verder te ontwikkelen tijdens het werk;
- Activiteit D: Het bieden van **praktijkleerplaatsen** aan deelnemers ten behoeve van een beroepsopleiding in de derde leerweg bij een erkend leerbedrijf.

Evaluatie van de SLIM-regeling

Om het gebruik en de effecten van de SLIM-regeling te onderzoeken, vindt er een evaluatie plaats. Deze evaluatie kent drie doelen:

- Leren van de ervaringen van het eerste jaar van de uitvoering om zo nodig de regeling tussentijds aan te kunnen passen (procesevaluatie);
- In beeld brengen van de werking van de subsidieregeling;
- Vaststellen doeltreffendheid, effecten en doelmatigheid van de regeling (o.a. AWB art. 4:24).

Dit onderzoek omvat naast een procesevaluatie, een tussenevaluatie en een eindevaluatie. In het kader van evaluatie vinden onder meer zogenaamde metingen vooraf en achteraf plaats (zogenaamde nulmetingen en een metingen). De eerste nulmeting is in 2020 uitgevoerd.

1.2 DOEL EN OPZET PROCESEVALUATIE

Voorliggend rapport doet verslag van de procesevaluatie van de SLIM regeling met betrekking tot de aanvraag- en beoordelingsprocedure, zoals deze in het eerste jaar van de SLIM-regeling (2020) is uitgevoerd.

Doel procesevaluatie

De procesevaluatie is primair bedoeld om te leren van de ervaringen van het eerste jaar van de uitvoering om zo nodig de regeling tussentijds aan te kunnen passen.

Daarnaast dient de procesevaluatie te worden gezien als element van de later uit te voeren evaluatie van de effectiviteit. Als de aanvraagprocedure goed heeft gewerkt, en mede daardoor de beoogde doelgroepen zijn bereikt en de juiste projecten zijn geselecteerd, met de grootste toegevoegde waarde en kans van slagen, en deze projecten vervolgens op een goede en efficiënte manier zijn uitgevoerd en gemonitord, in een gunstig politiek en economisch klimaat, is de kans op positieve resultaten en impact het grootst.

In de procesevaluatie kijken we naar de volgende aspecten:

- Voorlichting
- Duidelijkheid/helderheid van de criteria voor aanvraag en bijbehorende formulieren
- Inhoudelijke aansluiting van de regeling op de bedrijfssituatie van aanvragers
- Duidelijkheid/helderheid van de toekenningsprocedures (loting en beoordeling)
- Communicatie

Aanpak van de procesevaluatie

Informatie over het proces en de genoemde aspecten is verzameld via:

- Twee interviews met vier uitvoerders van UVB;
- Een online enquête onder alle aanvragers uit de eerste aanvraagrondes. Dit betreft 2.113 aanvragen die zijn ingediend door mkb in maart 2020, 164 aanvragen van samenwerkingsverbanden en 17 aanvragen van grote bedrijven uit de landbouw, horeca en recreatie. De laatste twee typen aanvragen konden worden ingediend in de periode april-juni 2020.
- Tien telefonische interviews met aanvragers. Deze zijn geselecteerd uit de bedrijven en organisaties die hebben deelgenomen aan de enquête. De selectie omvat toegekende en niet toegekende aanvragen uit de drie groepen aanvragers (mkb, samenwerkingsverbanden en grote bedrijven) en betreft bedrijven die via open antwoorden blijk gaven van een kritische, maar ook opbouwende kijk op de SLIM-regeling. Daarnaast zijn enkele adviseurs geïnterviewd die betrokken waren bij verschillende aanvragen.

Bijlage III bevat de concrete uitwerking van deze aspecten in de vragenlijst voor het onlineonderzoek. Gegeven de aard van het onderwerp (proces) wordt de aanvragers vaak gevraagd om beoordelingen en tevredenheid. Deze kwalitatieve vragen hebben het gevaar van sociale wenselijkheid in zich (“smile sheets”). Doordat de vragenlijst ook veel ruimte biedt voor toelichtingen en diverse open vragen bevat, levert de enquête toch veel nuttige informatie.

Respons op de enquête onder aanvragers

In totaal zijn er 639 volledig ingevulde en 62 gedeeltelijk ingevulde vragenlijsten ontvangen. Het gaat om 673 mkb, 10 grote bedrijven en 73 samenwerkingsverbanden. Waar nodig geven we aan op welke aspecten er significante verschillen zijn in de ervaringen van mkb en samenwerkingsverbanden.

Gemiddeld heeft 30 procent van de aanvragers de vragenlijst ingevuld (zie tabel 1.1). Aanvragers aan wie een subsidie is toegekend hebben met 39 procent aanmerkelijk hoger dan gemiddeld gerespondeerd. Om die reden moet rekening worden gehouden met de mogelijkheid dat de uitkomsten enigszins positief zijn gekleurd. Waar nodig geven we aan op welke punten toekenningen en afwijzingen significant van elkaar verschillen in hun beoordeling.

De respons is in grote lijnen representatief qua bedrijfskenmerken. Significante afwijkingen zijn dat bij samenwerkingsverbanden er een hogere respons is van O&O-fondsen en voor alle aanvragen tezamen toont de sector vervoer en opslag een lage respons.

Verder is een aandachtspunt dat enkele adviseurs meerdere vragenlijsten hebben ingevuld, uitgaande van de opgegeven contactpersoon. In de meeste gevallen gaat het om kleine aantallen (2 tot 6 vragenlijsten). In enkele gevallen betreft het 10 tot 20 formulieren. Bij controle is gebleken dat in de ruime meerderheid van de gevallen de antwoorden verschillen per vragenlijst, dat wil zeggen dat deze naar verwachting zijn ingevuld vanuit de perceptie van de aanvrager, dan wel in overleg met de aanvrager, zoals in een van de interviews ook is toegelicht.[1] We hebben de uitkomsten om deze reden niet gecorrigeerd voor een eventuele bias die kan optreden als gevolg van deze betrokkenheid van adviseurs bij de invulling.

Tabel 1.1 Respons op vragenlijst procesevaluatie naar situatie aanvraag

	Totaal	Respons	Responspercentage
Toekenning	756	296	39%
Afwijzing/intrekking	1.538	399	26%
Nog niet bekend	14	6	
Totaal	2.308	701	30%

Bron: SEOR/Ockham-IPS Enquête procesevaluatie SLIM 2020

1.3 OPZET VAN HET RAPPORT

In **hoofdstuk 2** beschrijven we op hoofdlijnen de wijze waarop de SLIM regeling in 2020 is uitgevoerd. Dit als achtergrondinformatie voor de uitkomsten van de enquête en interviews onder de aanvragers.

In **hoofdstuk 3** bespreken we vervolgens de ervaringen van de aanvragers tijdens de aanvraagperiode, waaronder de wijze waarop zij zijn geïnformeerd en zich hebben laten informeren.

In **hoofdstuk 4** komen de ervaringen met het proces van loting, toekenning en beoordeling aan bod.

In **hoofdstuk 5** gaan we in op de ervaringen van de aanvragers met UVB, dat wil zeggen de mate waarin en de wijze waarop zij contact hebben gehad met medewerkers van UVB en hoe zij dit hebben ervaren.

In het laatste **hoofdstuk 6** zetten we puntsgewijs de belangrijkste conclusies op een rij.

[1] Een uitzondering hierop vormen gegeven toelichtingen en antwoorden op open vragen, die door een van de adviseurs telkens op dezelfde wijze zijn beantwoord. Bij de analyse van de open vragen en antwoordcategorieën kon hiervoor eenvoudig worden gecorrigeerd. Op de andere vragen is er overigens wel verschil tussen de antwoorden in de betreffende vragenlijsten.

PROCESBESCHRIJVING 2020

Wijze waarop SLIM subsidies aangevraagd en toegekend zijn

2 PROCESBESCHRIJVING 2020

Wijze waarop SLIM subsidies aangevraagd en toegekend zijn

2.1 INLEIDING

In dit hoofdstuk beschrijven we de wijze waarop de SLIM subsidie kon worden aangevraagd, de wijze waarop deze is toegekend en de wijze waarop voorlichting, informatievoorziening en ondersteuning daarbij zijn ingericht. Daarbij bespreken we ook de overwegingen voor de gemaakte keuzes. Daaraan voorafgaand geven we ter informatie een korte schets van doel, doelgroep en beoogde effecten van de SLIM regeling.

Het hoofdstuk is gebaseerd op de beschikbare documentatie en de interviews met de uitvoerenden. Het gaat om een beschrijving op hoofdlijnen. Details van de uitvoering worden zichtbaar in de volgende hoofstukken, bij de beschrijving en analyse van de ervaringen van de aanvragers.

2.2 DOEL EN OPZET VAN DE SLIM-REGELING

De stimuleringsregeling Leren en Ontwikkeling in mkb-ondernemingen (SLIM-regeling) is bedoeld om ondernemers meer te laten investeren in een cultuur waarin het 'up to date' houden van vakkennis en vaardigheden vanzelfsprekend is. De SLIM-regeling is specifiek bedoeld voor mkb-ondernemers; grootbedrijven in landbouw, horeca en recreatie, en samenwerkingsverbanden in het mkb, zoals O&O-fondsen, brancheorganisaties, werkgeversverenigingen, werknemersverenigingen en onderwijsinstellingen.

Jaarlijks is € 48 miljoen beschikbaar, waarvan € 29,5 miljoen voor individuele mkb-ondernemers; € 17,5 miljoen voor samenwerkingsverbanden binnen het mkb; en € 1,2 miljoen voor grootbedrijven in de landbouw-, horeca- en recreatiesector. Uitgaande van de subsidieplafonds en de maximale subsidiebedragen is er jaarlijks ruimte voor toekenning van 1.180 aanvragen vanuit het individuele mkb-ondernemers, 35 aanvragen van samenwerkingsverbanden en 6 aanvragen van individuele grootbedrijven in de landbouw- horeca- en recreatiesector. Wanneer het gemiddelde toegekende subsidiebedrag lager is dan voorzien, worden meer aanvragen gehonoreerd.

Subsidie kan worden aangevraagd voor de volgende type activiteiten:

- Activiteit A: Doorlichten van de onderneming (diagnose van benodigde kennis en vaardigheden uitmondend in een scholingsplan);
- Activiteit B: Het verkrijgen van loopbaanadviezen voor werkenden in een mkb onderneming;
- Activiteit C: Ondersteuning in ontwikkeling/uitvoering van een methode in de onderneming die werknemers in het bedrijf stimuleert hun kennis, vaardigheden en beroepshouding verder te ontwikkelen tijdens het werk.;
- Activiteit D: Het bieden van praktijkleerplaatsen aan deelnemers ten behoeve van een beroepsopleiding in de derde leerweg bij een erkend leerbedrijf.

De subsidie gaat uit van cofinanciering. De subsidie bedraagt 60 procent van de subsidiabele kosten voor middelgrote ondernemingen en 80 procent van de subsidiabele kosten voor kleine ondernemingen. De maximale subsidie voor mkb-werkgevers is € 24.999 (om een hoge verantwoordingsdruk te voorkomen) en voor mkb-ondernemingen uit de landbouwsector is het € 20.000 (in verband met de de-minimisverordening). De maximale subsidie voor een samenwerkingsverband is € 500.000. Voor het

grootbedrijf uit de horeca- en recreatiesector bedraagt de subsidie maximaal € 200.000. Het initiatief van de individuele aanvrager moet binnen een periode van 12 maanden worden uitgevoerd en afgerond. Voor initiatieven van de samenwerkingsverbanden en de grootbedrijven uit de drie sectoren wordt een uitvoeringstermijn van 24 maanden gehanteerd. De subsidiabele kosten moeten minimaal 5 duizend euro bedragen, behalve als de aanvraag alleen betrekking heeft op een enkele praktijkleerplaats in de derde leerweg. De maximale subsidie per gerealiseerde praktijkleerplaats bedraagt namelijk € 2.700.

Kleine wijzigingen

Het aanvraagformulier mkb is voor het tweede aanvraagtijdvak in september 2020 op 2 punten gewijzigd ten opzichte van het eerste tijdvak in maart. De begroting kan hoger zijn dan het bedrag behorend bij de maximale subsidie. Het verschil wordt bij de eigen bijdrage meegerekend. Het maximale subsidiebedrag is aangepast naar € 25.000 (was € 24.999).

2.3 HET AANVRAAG- EN BEOORDELINGSPROCES

Aanvraagproces

Aanvragen kunnen alleen online worden ingediend, via een zogenaamd “e-formulier.” Dit formulier omvat 9 stappen, waarin telkens een deel van de benodigde informatie moet worden geleverd, volgens de aangeleverde formats:

- Stap 1: Selectie type organisatie
- Stap 2: Gegevens van het initiatief
- Stap 3: Sector
- Stap 4: Arbeidsmarktregio
- Stap 5: Activiteiten, inclusief de eventuele inzet van een adviseur
- Stap 6: Inkomsten uit het initiatief
- Stap 7: Financieel overzicht
- Stap 8: Bijlagen bij de aanvraag, te weten:
    - Activiteitenplan
    - Begroting
    - De-minimisverklaring
    - Machtiging (indien nodig)
    - Mkb-verklaring.
- Stap 9: Samenvatting en verklaring

Vertraging

Tijdens en na de eerste aanvraagperiode (mkb, maart 2020) is er enige tijd sprake geweest van verhoging van het voor de SLIM-regeling beschikbare budget. Dit had vooral te maken met de coronacrisis en de vraag of en zo ja hoe ondernemers gesteund konden worden. Het budget is niet verhoogd, maar genoemde nadere overweging zorgde voor een vertraging van ongeveer 5 weken, voordat met de behandeling kon worden gestart.

Loting en beoordeling

Na sluiting van de aanvraagtermijn is aan alle aanvragen (binnen elke categorie) via notariële loting een behandelingsnummer toegewezen. Vervolgens zijn aanvragen op nummervolgorde in behandeling genomen, tot het beschikbare subsidiebudget is toegewezen. De resterende aanvragen zijn niet behandeld.

Bij UVB zijn vervolgens checks en beoordelingen uitgevoerd door twee verschillende teams; een team voor de mkb-aanvragen en een team voor de aanvragen van grote bedrijven en samenwerkingsverbanden.

Aan de hand van de volgnummers zijn de aanvragen eerst beoordeeld op **volledigheid**, dat wil zeggen of alle vereiste documenten zijn bijgevoegd. In de 1e ronde mkb aanvragen zijn volgens de uitvoerders ongeveer 700 aanvragen in behandeling genomen, waarvan er 10 onvolledig zijn verklaard. Bij de samenwerkingsverbanden en grote bedrijven zijn in totaal 111 aanvragen in behandeling genomen, waarvan 10 niet volledig bleken. Ook hier betreft het vooral ontbrekende documenten (mkb-verklaring, de-minimisverklaring). Aanvragers met een onvolledige aanvraag kregen de mogelijkheid om de aanvraag te complementeren, maar omdat zij vervolgens een nieuw (hoog) behandelingsnummer krijgen toegewezen, heeft het praktisch geen zin om dit te doen.

Daarna is elke in behandeling genomen aanvraag **inhoudelijk** beoordeeld, dat wil zeggen dat is gekeken of de aanvraag inhoudelijk aan de criteria voldeed. Het toetsingskader omvat 46 punten (vragen) bij de mkb-aanvragen, 47 bij de aanvragen van grote bedrijven en 58 punten bij de aanvragen van samenwerkingsverbanden. Alle aanvragen worden beoordeeld op basis van een stoplichtsysteem (rood/groen). In het geval van een rode beoordeling, geeft de beoordelaar in het beoordelingsformulier een nadere toelichting op de beoordeling. Deze kan leiden tot een vraag in de opgestelde vragenbrief (zie hierna) of afwijzing.

Deze beoordelingsfase mondde allereerst uit in een ronde vragen om nadere informatie, in de vorm van een zogenaamde "**vragenbrief**". De meeste van de in behandeling genomen mkb-aanvragen hebben deze brief gehad (80 procent). Ook het overgrote deel van de grote bedrijven en samenwerkingsverbanden heeft een vragenbrief ontvangen.

Bij de mkb-aanvragen gaan de meest voorkomende vragen gaan over:

- De-minimis verklaring;
- Gezamenlijk bevoegd bestuurder (meer dan twee handtekeningen nodig);
- De scholingsactiviteiten – vooral activiteit C blijkt een grijs gebied voor aanvragers. De SLIM-regeling subsidieert namelijk geen scholingskosten en daarom moest goed worden getoetst of er geen sprake was van scholing;
- Specificatie begroting. In sommige gevallen worden kosten onvoldoende gespecificeerd.

Bij de samenwerkingsverbanden en grote bedrijven hebben de aanvullende vragen vooral betrekking op[2]:

- Ontbrekende handtekening in samenwerkingsovereenkomst;
- Helderheid over welke entiteit de hoofdaannemer is, die kan worden aangesproken door UVB;
- Deelname overheidsorganisaties in samenwerkingsverbanden. Overheidsorganisaties mogen deelnemen aan samenwerkingsverbanden, maar geen subsidie ontvangen;
- Activiteit A: ontbreken van het opleveren van een scholingsplan (verplichting);
- Activiteit C: past dit binnen de regeling? Hoe draagt die bij aan de leercultuur? Is het geen scholing?
- Activiteit D: soms twijfel of het gaat om reguliere BBL of – de bedoelde - derde leerweg.

Nadat de aanvullende informatie is ontvangen, zijn de aanvragen definitief beoordeeld. In deze fase zijn 143 aanvragen om inhoudelijke redenen afgewezen. Alle aanvragen zijn in deze fase voornamelijk afgewezen als:

- Het project (verkapte) scholingsactiviteiten betreft;
- De opgevoerde kosten niet in overeenstemming waren met de toegestane kosten.

Bij de samenwerkingsverbanden is er daarnaast inhoudelijk vooral ook gekeken of er daadwerkelijke sprake is van samenwerking. Evenals bij de mkb-bedrijven zijn de aanvragen van

[2] Vanwege het kleine aantal aanvragen van grote bedrijven zijn er geen algemene bevindingen te duiden voor deze groep. Aan deze aanvragers zijn vragen gesteld die vergelijkbaar zijn met de bevindingen voor het mkb.

samenwerkingsverbanden na ontvangst van de aanvullende informatie definitief beoordeeld en zijn er 14 van deze aanvragen om inhoudelijke redenen afgewezen.

Aangetekend kan worden dat er aanwijzingen zijn dat sommige mkb ook hebben deelgenomen aan aanvragen voor samenwerkingsverbanden. Hier is overigens geen controle op. De regeling geeft aan dat aanvragers moeten melden als er andere subsidiebronnen zijn aangevraagd voor dezelfde type activiteiten. De betreffende bedrijven lopen een mogelijk risico bij de einddeclaratie, als er sprake is van dubbele financiering.

2.4 VOORLICHTING, INFORMATIEVOORZIENING EN ONDERSTEUNING

Het eerste nieuwsbericht over de SLIM-regeling is begin januari 2020 op de website geplaatst. Aansluitend hierop zijn naar verwachting via belangenorganisaties en adviseurs bedrijven geïnformeerd over de regeling. Maar dit wordt verder niet gemonitord.

Daarna zijn er in februari 2020 twee voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd. De capaciteit van 100 aanwezigen per bijeenkomst was te krap; binnen een dag waren beide bijeenkomsten vol geboekt. Later in het jaar is in juni 2020 in samenwerking met MKB-Nederland en VNO-NCW een webinar georganiseerd. Hieraan hebben 500 mensen deelgenomen. De webinar blijkt een heel effectieve voorlichtingsmethode en dit was voor diverse beleidsmedewerkers een eyeopener.

De bijeenkomsten werden vooral ook bezocht door subsidieadviseurs. Mede daardoor kwamen in de voorlichting vooral veel vragen over het proces en veel minder over de inhoud van de activiteiten.

Voorts zijn er bij UVB-teams geformeerd voor het behandelen en beantwoorden van vragen, tijdens de aanvraag- en beoordelingsperiode. Honderden organisaties hebben vragen gesteld (telefonisch en via de mail). De drukte en intensiteit varieerde; vooral vlak voor de sluiting van de aanvraagperiode was het erg druk.

In het begin waren er praktische problemen met de telefoon; vanwege corona en thuiswerken, ging het doorschakelen aanvankelijk niet goed en konden geïnteresseerden niet altijd in contact komen met het team. Het mkb-team werkte in blokken (bel en mail roosters) van twee keer twee uur per dag bereikbaar: tussen 9 en 11 uur en tussen 13 en 15 uur.

Het vraag en antwoorddocument op de website van UVB geeft een beeld van veel gestelde vragen. In de interviews is de volgende top drie genoemd:

- Hoe moet ik de einddeclaratie opstellen?
- Hoe moet ik de begroting opstellen?
- Is iets subsidiabel of niet?

Inhoudelijk zijn er vooral vragen (vooraf en in de vragenbrief) rond activiteit C. Zowel bij de samenwerkingsverbanden en grote bedrijven, als bij het mkb is er veel onduidelijkheid en onzekerheid over activiteit C. Er zijn dus ook veel vragen over de balans tussen het ontwikkelen en de implementatie van methoden (dus feitelijke scholing). Scholing kan niet met de SLIM-regeling worden gefinancierd, maar tegelijkertijd kunnen nieuwe methoden wel als pilot gefinancierd worden. Dit blijft lastig om te beoordelen.

3 HET AANVRAAGPROCES

Ervaringen van de aanvragers en bereik

3 HET AANVRAAGPROCES

Ervaringen van de aanvragers en bereik

3.1 INLEIDING

In dit hoofdstuk bespreken we de ervaringen van de aanvragers met de aanvraag en de daarbij ontvangen voorlichting en ondersteuning.

3.2 TOTSTANDKOMING VAN DE AANVRAAG

3.2.1 Wijze waarop men op de hoogte is gekomen van de SLIM regeling

Figuur 3.1 laat zien dat **de meerderheid van de aanvragers via adviseurs op de hoogte is gekomen** van de SLIM-regeling. Daarbij gaat het vooral om subsidieadviseurs. Verder zijn andere bedrijven, reguliere media en brancheorganisaties/scholingsfondsen belangrijke bronnen. Gemiddeld noemt men 1,3 bronnen via welke men op de hoogte is gekomen. Bij de categorie anders gaat het om het eigen netwerk en andere typen adviseurs, die niet vallen in de eerste twee onderscheiden categorieën adviseurs.

Figuur 3.1 Hoe bent u op de hoogte gekomen van de SLIM-regeling?

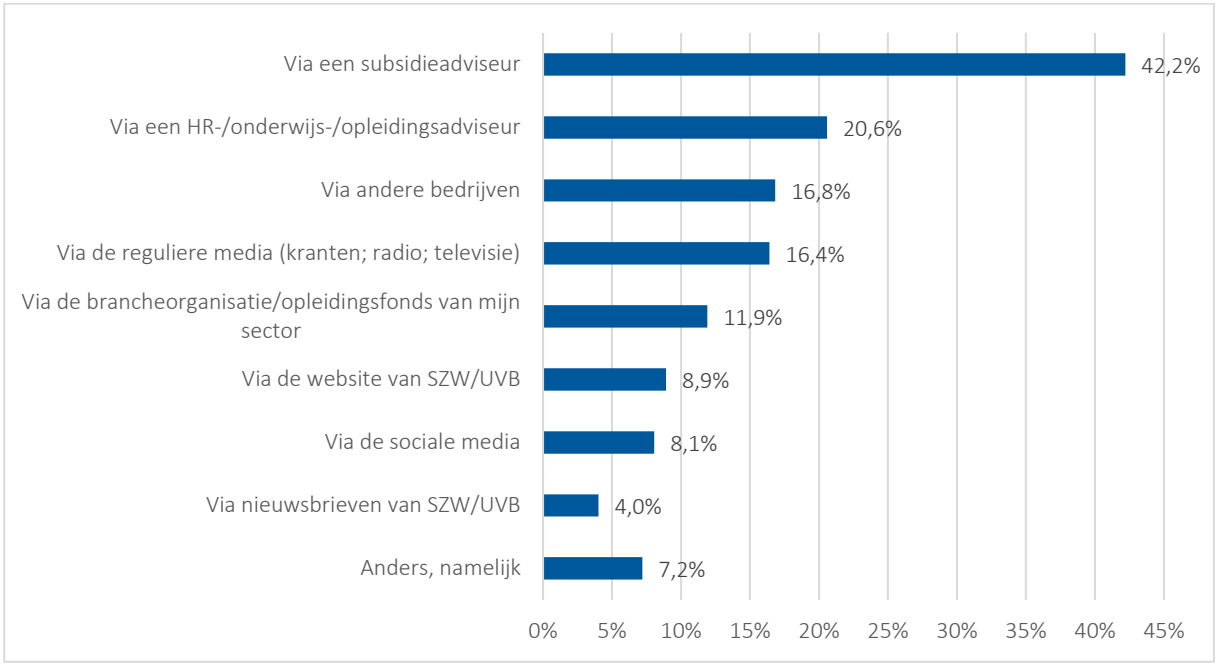

Bron: SEOR/Ockham-IPS Enquête procesevaluatie SLIM 2020

Het grootste deel van de aanvragers heeft zich vervolgens **via de website van het ministerie/UVB** en onderdelen daarvan (vraag-antwoord document, menukaart) **nader geïnformeerd over de SLIM-regeling**, zoals figuur 3.2 laat zien. Maar in deze fase spelen subsidieadviseurs eveneens een belangrijke rol; ongeveer de helft van de bedrijven heeft ook via hen nadere informatie over de regeling verkregen. Gemiddeld noemen de aanvragers 2,3 kanalen waarlangs men zich nader heeft geïnformeerd. Bij de categorie “anders” gaat het hoofdzakelijk om andere typen adviseurs.

Figuur 3.2 Welke voorlichtingskanalen heeft u gebruikt om u te informeren over de regeling?

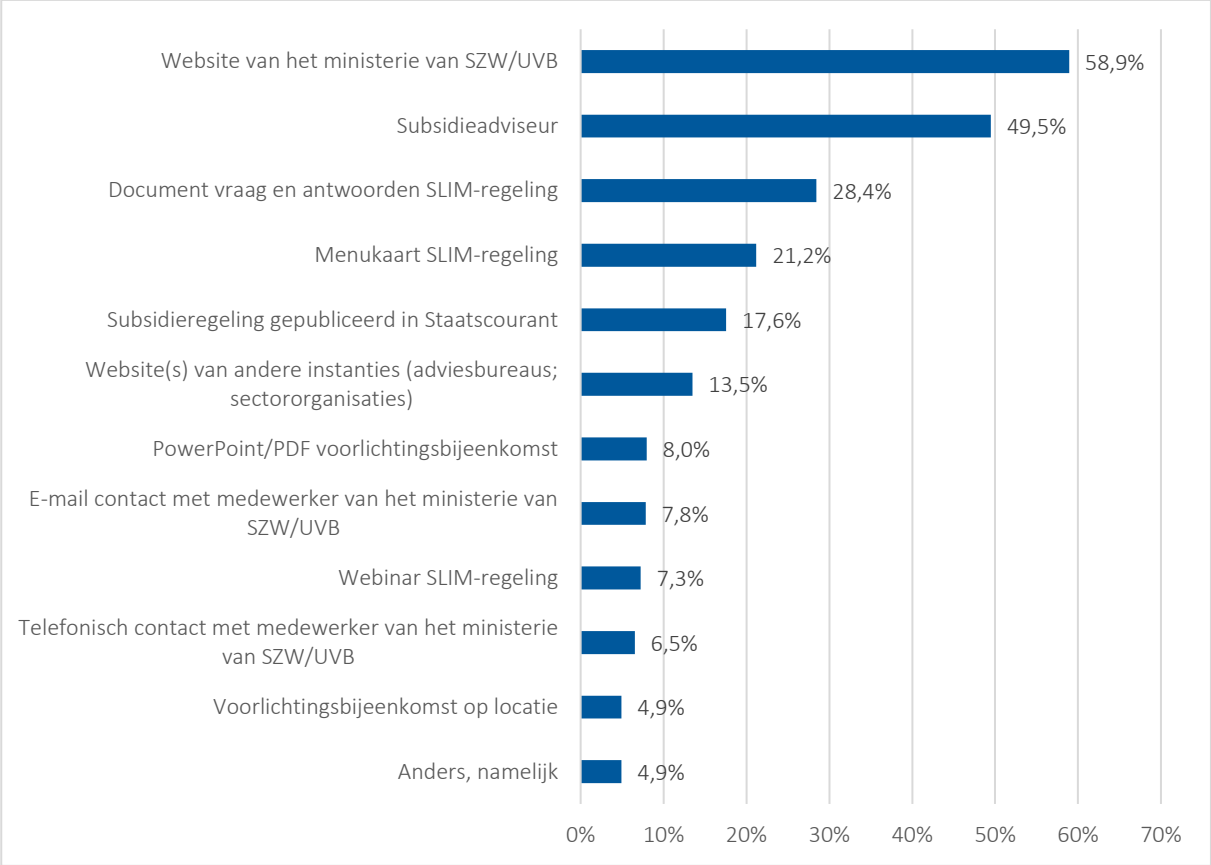

Bron: SEOR/Ockham-IPS Enquête procesevaluatie SLIM 2020

Dat adviseurs een belangrijke rol spelen in het aanvraagproces blijkt ook uit tabel 3.1. Ongeveer 30 procent van de bedrijven heeft zelfstandig de aanvraag geschreven. Ongeveer een kwart heeft deze laten opstellen door een externe adviseur en bijna 45 procent heeft deze met ondersteuning van de adviseur opgesteld. **Dit betekent dat bij ongeveer 70 procent van de aanvragen door bedrijven adviseurs betrokken waren.**

Bij de samenwerkingsverbanden is dit iets anders, vooral ook omdat in veel gevallen een of meer van de betrokken partners deskundig en/of ervaren is in het aanvragen van subsidies. Hierdoor is de rol van adviseurs of daarmee vergelijkbare deskundigen min of meer vanzelfsprekend.

Tabel 3.1 Wie heeft de projectaanvraag feitelijk geschreven?

mkb en grote bedrijven (N = 632)		samenwerkingsverbanden (N = 54)	
Ons bedrijf	29,3%	Een van de partners in het samenwerkingsverband	29,6%
		De partners in gezamenlijkheid binnen het samenwerkingsverband	16,7%
Een externe adviseur	25,5%	Een externe adviseur	22,2%
Ons bedrijf met ondersteuning van een externe adviseur	43,4%	Een of meer partners in het samenwerkingsverband, met ondersteuning van een externe adviseur	27,8%
Anders	1,9%	Anders	3,7%

Bron: SEOR/Ockham-IPS Enquête procesevaluatie SLIM 2020

In de enquête nulmeting hebben we de aanvragers ook gevraagd naar de betrokkenheid van externe partijen in de uitvoering (zoals opgenomen in de aanvraag of het plan). Zoals tabel 3.2 laat zien is dit in het overgrote deel van de projecten het geval. Het gaat dan in de meeste gevallen om een adviesbureau en zelfstandige experts of adviseurs.

Tabel 3.2 Worden voor de opzet en/of uitvoering externe partijen ingezet?

	Mkb en grote bedrijven	Samenwerkingsverbanden
Ja	89,6%	87,1%
→ *Welke externe partijen?*		
- Freelancer/zzp'er	39,8%	44,4%
- Adviesbureau	63,6%	74,1%
- Onderzoeksbureau	4,8%	14,8%
- Publieke onderwijsaanbieder	6,0%	14,8%
- Private onderwijsaanbieder	10,8%	25,9%
- Anders, namelijk …	10,8%	11,1%
Nee	10,4%	12,9%

Bron: SEOR/Ockham-IPS Enquête nulmeting SLIM 2020

3.2.2 Totstandkoming van de aanvraag bij samenwerkingsverbanden

In de enquête nulmeting hebben we de samenwerkingsverbanden gevraagd naar drie aspecten van de (voorgenomen) samenwerking.

Figuur 3.3 laat zien dat het in de helft van de aanvragen van samenwerkingsverbanden om een **nieuw project** gaat. Bijna 40 procent betreft een project dat aansluit op lopende activiteiten en 6 procent de voortzetting van een eerder afgerond project.

Figuur 3.3 Hoe is het idee voor dit project tot stand gekomen? (SAM)

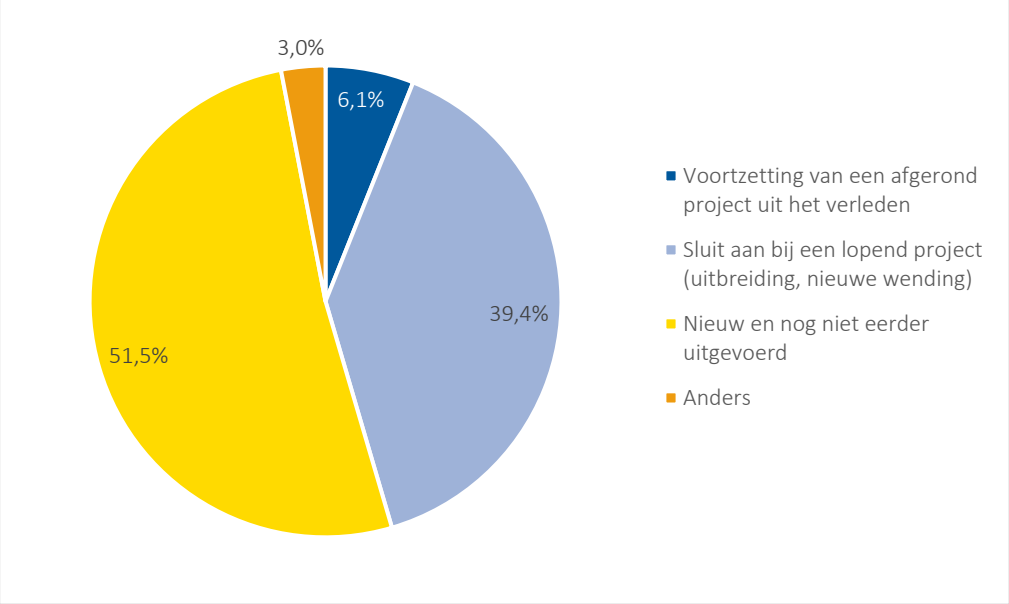

Bron: SEOR/Ockham-IPS Enquête nulmeting SLIM 2020

Een tweede vraag of de bij het samenwerkingsverband betrokken organisaties al **eerder** hebben **samengewerkt**. Uit de antwoorden blijkt dat dit in een derde van de gevallen zo is, in eveneens een derde

van de gevallen heeft een deel van de partijen al eerder met elkaar samengewerkt en in een derde van de gevallen gaat het om een volledig nieuw samenwerkingsverband.

Het derde aspect betreft de mate waarin alle partijen in gelijke mate waren betrokken bij het opzetten van de aanvraag. Zoals figuur 3.4 laat zien zijn in een derde van de aanvragen van samenwerkingsverbanden alle partijen in gelijke mate betrokken. In bijna de helft van de gevallen is een deel van de partijen meer betrokken dan de overige deelnemers en in 12 procent van de gevallen is het project door één van de deelnemende organisaties ontwikkeld en heeft deze ook de subsidieaanvraag opgesteld.

Figuur 3.4 Waren alle deelnemers van het samenwerkingsverband in gelijke mate betrokken?

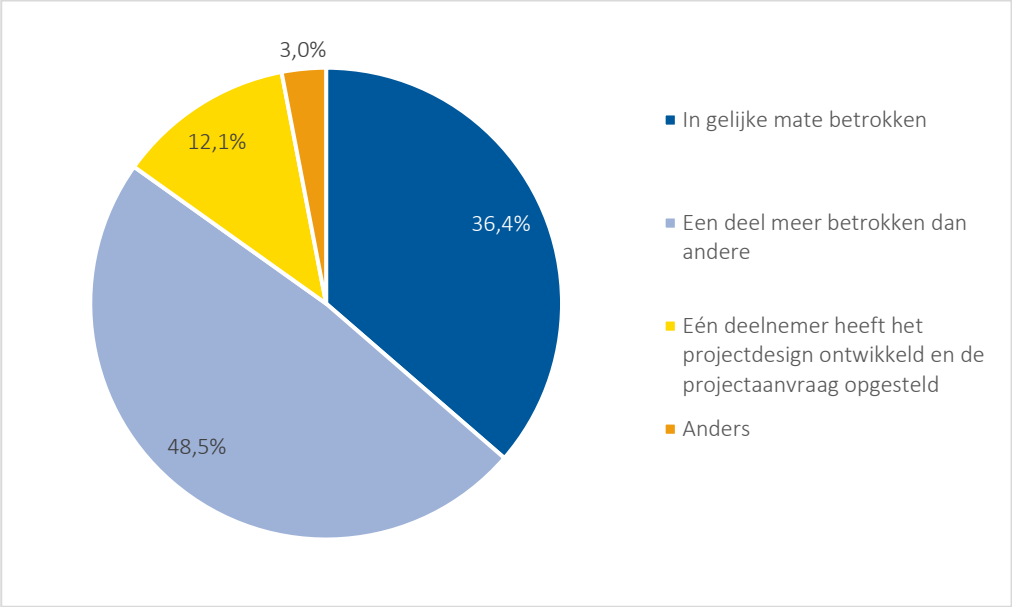

Bron: SEOR/Ockham-IPS Enquête nulmeting SLIM 2020

3.2.3 Duidelijkheid van de SLIM regeling, aanvraagformulieren en hulpmiddelen

Algemeen oordeel voorlichting

Een ruime meerderheid van de aanvragers beoordeelt de voorlichting over de SLIM-regeling goed tot zeer goed (zie figuur 3.3). Ongeveer 5 procent vindt deze slecht tot zeer slecht en een kwart is neutraal in de beoordeling hiervan.

Bij de niet toegekende aanvragen is het oordeel minder vaak “goed” en vaker “neutraal”.

Figuur 3.5 Wat vindt u in het algemeen van de voorlichting over de SLIM-regeling?

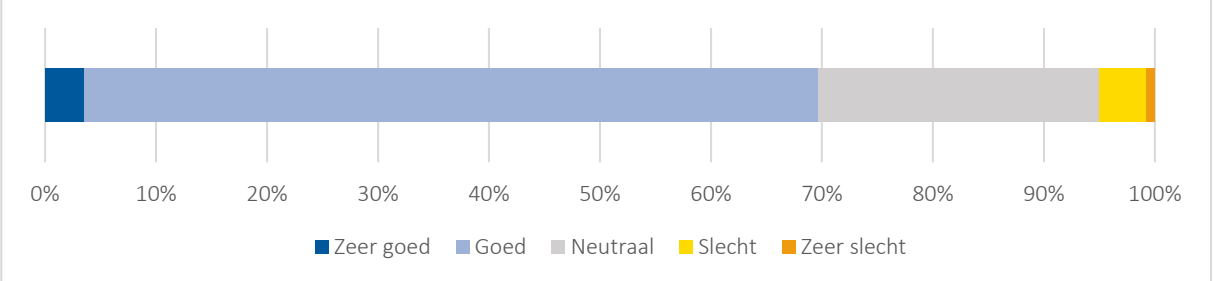

Bron: SEOR/Ockham-IPS Enquête procesevaluatie SLIM 2020

Onderdelen van de informatievoorziening

De aanvragers geven een vergelijkbare gunstige beoordeling van de informatie op de website van SZW/UVB, zowel voor wat betreft de informatie over de regeling, als de aanvullende informatie via de menukaart en het vraag en antwoord document.

Ruim 40 procent van de aanvragers heeft via de telefoon of e-mail nadere informatie gevraagd bij (medewerkers van) UVB. Deze informatie beoordeelt men iets minder vaak goed tot zeer goed (ongeveer 50 procent van deze aanvragers) en iets vaker slecht tot zeer slecht (ongeveer 20 procent van deze aanvragers).

De voorlichtingsbijeenkomsten worden door ongeveer 40 procent van degenen die deze hebben bijgewoond goed tot zeer goed beoordeeld. De meerderheid oordeelt hierover neutraal.

Figuur 3.6 Hoe beoordeelt u de volgende aspecten van de informatievoorziening van de SLIM-regeling?

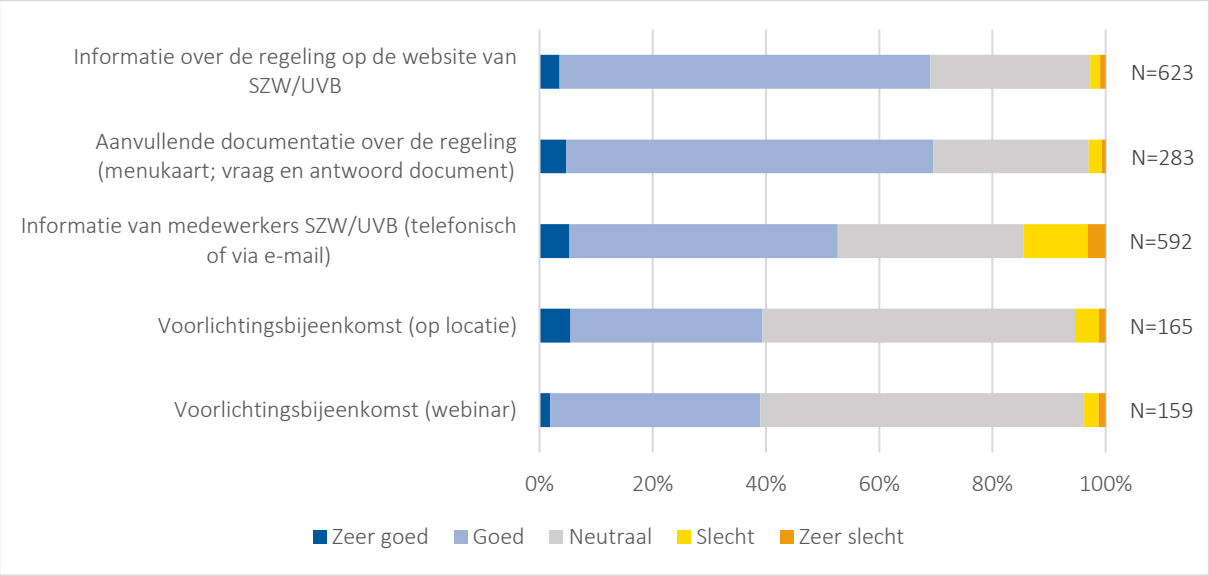

Bron: SEOR/Ockham-IPS Enquête procesevaluatie SLIM 2020

Formats en templates

De beoordeling van de verschillende formats en templates vertoont een beeld dat in grote lijnen vergelijkbaar is met de algemene beoordeling, zoals uit figuur 3.5 blijkt. Een meerderheid van 52 tot 62 procent beoordeelt de instrumenten als goed of zeer goed. Geconstateerd kan worden dat het formulier voor de **begroting en het activiteitenplan** iets minder vaak (zeer) goed worden beoordeeld dan de andere vier genoemde instrumenten.

Een klein percentage van de aanvragers geeft de verschillende formats en templates een ongunstige beoordeling. Dit varieert van ongeveer 4 procent bij het elektronisch aanvraagformulier tot ongeveer 10 procent bij de formulieren voor de begroting en het activiteitenplan. Deze twee formulieren krijgen daardoor in verhouding een iets minder gunstige beoordeling dan de andere vier, maar het verschil is marginaal.

Figuur 3.7 Hoe beoordeelt u het gebruiksgemak van de volgende middelen voor het aanleveren van informatie voor de aanvraag?

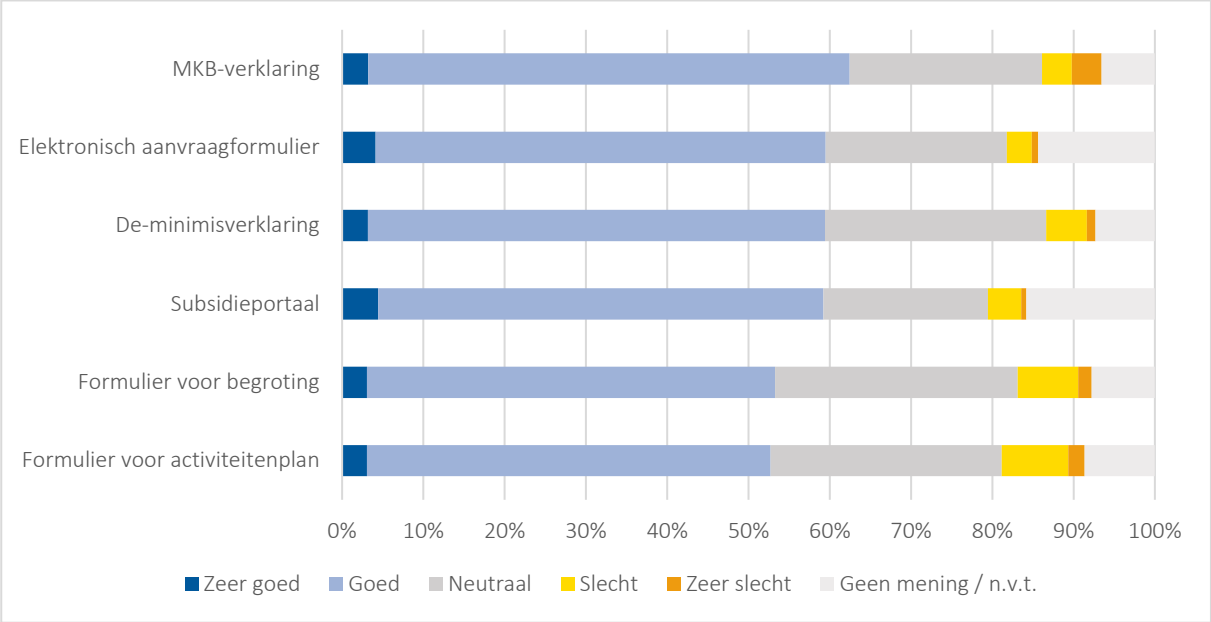

Bron: SEOR/Ockham-IPS Enquête procesevaluatie SLIM 2020

Duidelijkheid onderdelen van de aanvraag

Minder eenduidig is de beoordeling van de aanvragers over de duidelijkheid van verschillende onderdelen van de SLIM-regeling, zoals uit figuur 3.6 naar voren komt.

De definitie van een onderneming, de definitie van een samenwerkingsverband en de aan te leveren informatie en documenten worden door een ruime meerderheid als (zeer) duidelijk beoordeeld en door een klein percentage als (zeer) onduidelijk.

De **lijsten van subsidiabele activiteiten en subsidiabele kosten** worden weliswaar eveneens door een ruime meerderheid gunstig beoordeeld, maar bij deze onderdelen is er een grotere groep die meent dat deze onderdelen (zeer) **onduidelijk** zijn.

Maar vooral de **criteria waarop de aanvragen worden beoordeeld, krijgen verhoudingsgewijs een ongunstige beoordeling**. Ongeveer 45 procent van de aanvragers vindt deze duidelijk, maar ongeveer 15 procent onduidelijk en 10 procent zeer onduidelijk. Vooral door niet toegekende aanvragen wordt dit aspect (zeer) ongunstig beoordeeld. Deze onvrede komt ook in veel van de open antwoorden en toelichtingen terug.

Behalve over de lotingsprocedure zijn samenwerkingsverbanden een fractie positiever dan mkb over de duidelijkheid van de verschillende aspecten.

Figuur 3.8 Hoe duidelijk vond u de volgende aspecten van de SLIM-regeling?

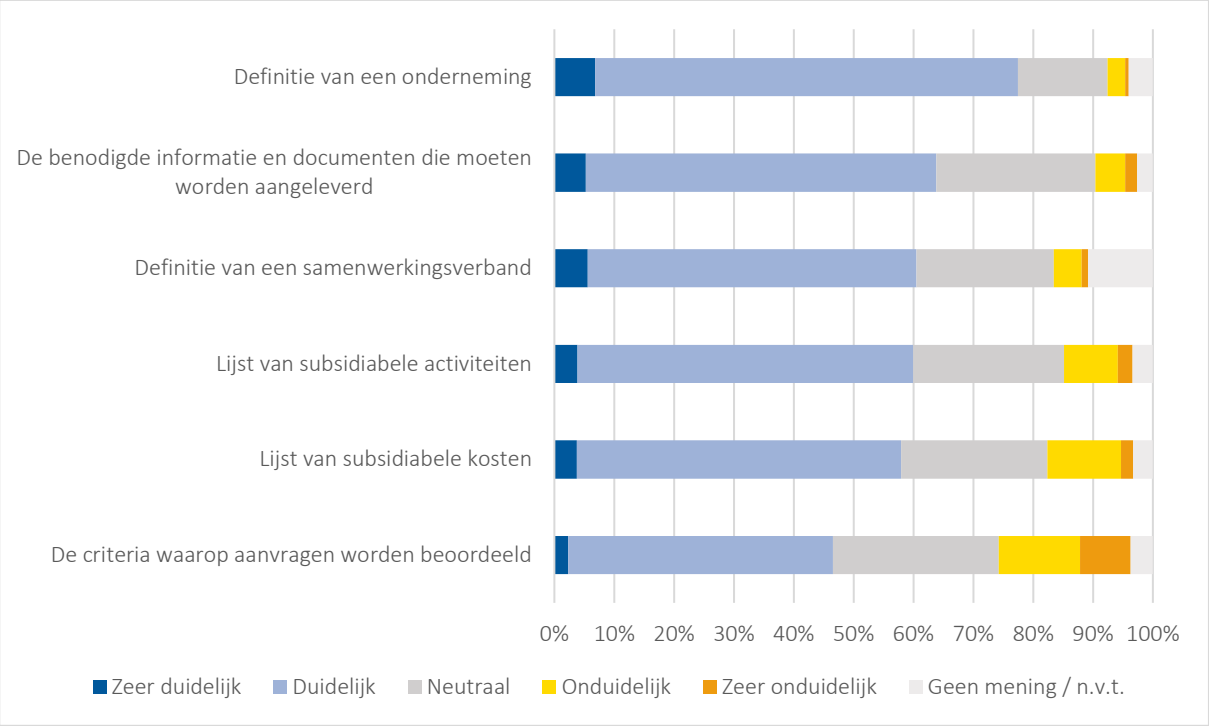

Bron: SEOR/Ockham-IPS Enquête procesevaluatie SLIM 2020

3.3 AANSLUITING VAN DE SLIM REGELING OP SITUATIE AANVRAGER

Figuur 3.7 laat zien dat **de SLIM-regeling naar de mening van de aanvragers in veel opzichten in voldoende mate aansluit op de situatie van de aanvrager. Financiële aspecten, waaronder het ontbreken van bevoorschotting en de looptijd zijn voor een deel van de aanvragers wel punten van zorg of aandacht.**

De figuur laat zien dat de SLIM-regeling en de daarin onderscheiden subsidiabele activiteiten volgens een ruime meerderheid van de aanvragers goed aansluiten bij de behoeften van het bedrijf. Ook het aanvraagtijdvak wordt door een ruime meerderheid als voldoende lang gezien om een goede aanvraag in te kunnen dienen en de de-minimisverklaring is voor de meerderheid geen obstakel.

Bij de eigen bijdrage, de mate waarin de subsidie toereikend is voor kostendekking en de omvang van de subsidie als zodanig, is 7 tot 13 procent van de aanvragers van mening dat de SLIM-regeling in onvoldoende mate biedt wat nodig is. Het meest uitgesproken zijn verwachte problemen als gevolg van het (ontbreken van) bevoorschotting, waarmee 25 procent van de aanvragers problemen ervaart. Samenwerkingsverbanden noemen dit probleem vaker; ongeveer de helft van hen verwacht hier problemen. Uit de interviews is gebleken dat dit soms ook verband houdt met de perikelen rond COVID-19 (geen of te weinig omzet, interen op vermogen). Mogelijke problemen met de looptijd – die ook door diverse aanvragers worden verwacht – hangen hiermee ook samen.

Figuur 3.9 In welke mate bent u het eens (of oneens) met de volgende stellingen over de SLIM-regeling?

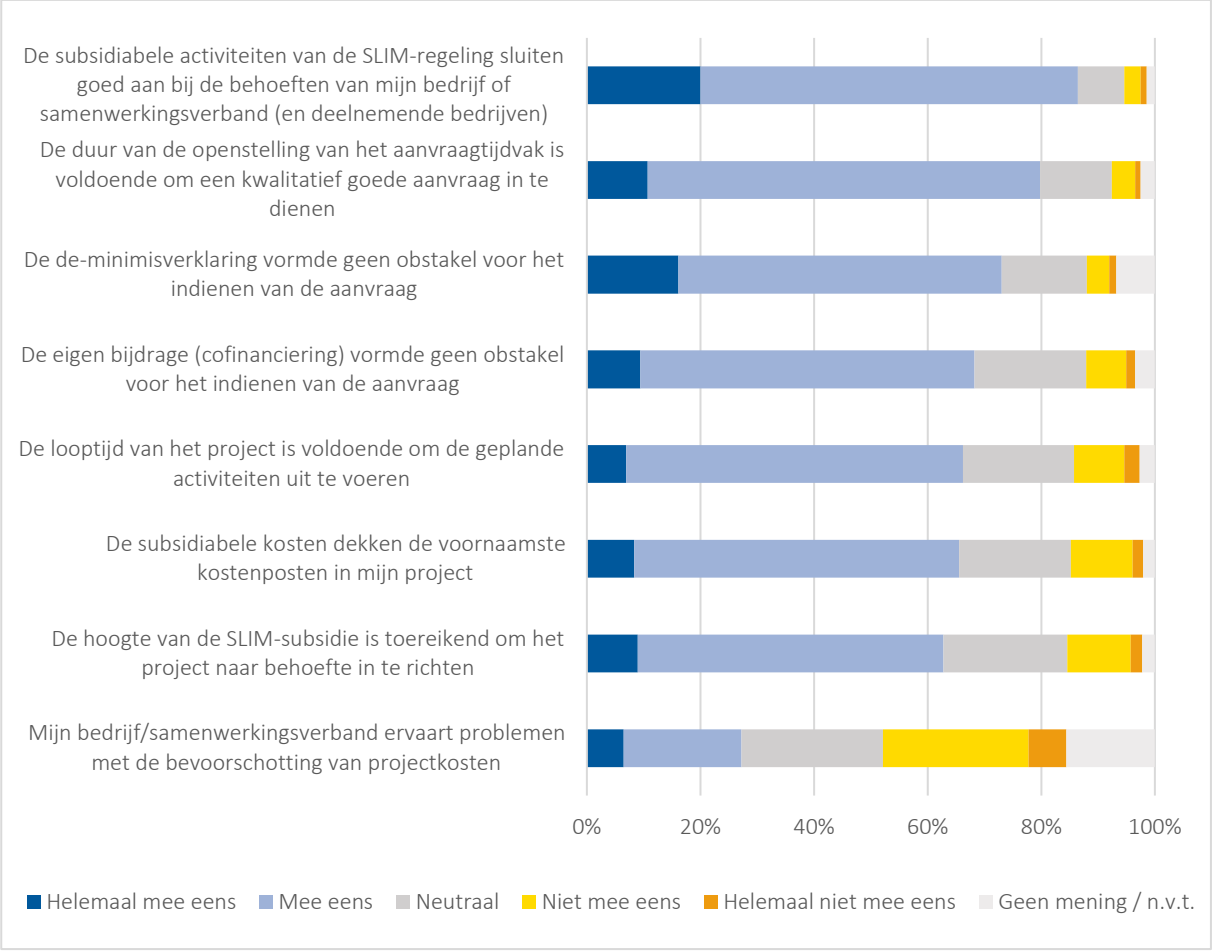

Bron: SEOR/Ockham-IPS Enquête procesevaluatie SLIM 2020

3.4 SUGGESTIES VOOR VERBETERING AANVRAAGPROCEDURE

De door respondenten gegeven toelichting (N = 131) laten zeer uiteenlopende reacties zien, in lijn met de hiervoor besproken beoordeling van de informatievoorziening. Aan de ene kant geeft een groep aan dat de informatie goed is, begrijpelijk, etc., maar aan de andere kant is er een groep die hierover minder is te spreken. Deze laatste groep geeft bijvoorbeeld aan de regeling te bureaucratisch te vinden, te weinig aan te sluiten op de praktijk in het mkb (te weinig praktische voorbeelden) en dat het veel tijd en energie kost om de informatie te begrijpen en aansluitend een goede aanvraag in te dienen. Een aantal geeft aan dat een aanvraag zonder adviseur niet te doen is.

Dit beeld is bevestigd in de telefonische interviews. Zonder uitzondering geeft men hierin aan dat het indienen van een aanvraag het nodige “huiswerk” met zich meebrengt. Dit betreft dan zowel het begrijpen van de regeling, als de praktische aspecten van het indienen. Er bestaat voldoende begrip voor het feit dat de subsidie niet zonder inspanning kan worden verkregen (het is geen “gratis geld”). Een deel van de bedrijven steekt er de benodigde energie en tijd in en komt hier (zelfstandig) uit, maar een deel van de bedrijven in het mkb, voor wie de subsidie bedoeld is, kan hier niet goed mee uit de voeten. Dit heeft voor een deel te maken met de (onvermijdelijke) bureaucratie, maar voor een deel ook met onduidelijkheid over de inhoud (in het bijzonder activiteit C) en vooral subsidiabele kosten. Voor een klein deel is ook de nadere hulp van UVB-medewerkers niet voldoende geweest voor volle tevredenheid (los van de uitkomst).

3.5 CONCLUSIES AANVRAAGPROCES

Kwaliteit voorlichting en informatie

De meeste aanvragers zijn via adviseurs op de hoogte gekomen van de SLIM-regeling, maar hebben zich aansluitend vooral via de website van het ministerie/UVB en onderdelen daarvan (vraag-antwoord document, menukaart) nader geïnformeerd over de regeling. Adviseurs waren ook betrokken bij 70 procent van de ingediende aanvragen.

Een ruime meerderheid van de aanvragers beoordeelt de voorlichting over de SLIM-regeling over het algemeen goed tot zeer goed, en dan vooral de informatie op de website.

Duidelijkheid regeling en onderdelen

De meeste op de website beschikbare formats en templates worden eveneens als goed beoordeeld.

In grote lijnen menen de aanvragers dat de regeling in veel opzichten duidelijk is; alleen de lijsten van subsidiabele activiteiten en subsidiabele kosten zijn voor een kleine groep bedrijven onduidelijk.

De criteria waarop de aanvragen worden beoordeeld, worden verhoudingsgewijs ongunstig beoordeeld, vooral door niet toegekende aanvragen.

Aansluiting op situatie aanvrager

De SLIM-regeling sluit naar de mening van de aanvragers in veel opzichten in voldoende mate aan op de situatie van de aanvrager. Diverse financiële aspecten, waaronder vooral het ontbreken van bevoorschotting, en de looptijd zijn voor een deel (10 tot 25 procent) van de aanvragers wel punten van zorg of aandacht.

4

TOEKENNING EN INHOUDELIJKE BEOORDELING

Gevolgen van de gekozen werkwijze voor de toekenningen

4 TOEKENNING EN INHOUDELIJKE BEOORDELING

Gevolgen van de gekozen werkwijze voor de toekenning

4.1 INLEIDING

In dit hoofdstuk beschrijven we de feitelijke toekenningen van de SLIM-subsidies en de ervaringen van de aanvragers hiermee.

4.2 INGETROKKEN AANVRAGEN, AFWIJZINGEN EN GEVOLGEN VOOR PROJECT

Overzicht

Er is in de 1e ronde aanvragen aanzienlijk meer subsidie aangevraagd dan dat er subsidiemiddelen beschikbaar waren. Om die reden is het overgrote deel van de mkb-aanvragen niet in behandeling gekomen, ofwel om budgettaire redenen afgewezen. Bij de samenwerkingsverbanden is ongeveer de helft van de aanvragen niet behandeld. Daarnaast is er een klein aantal aanvragen dat is terug getrokken en een groter aantal om inhoudelijke redenen afgewezen.

Ten tijde van de enquête (december 2020 – januari 2021) was een deel van de aanvragen van samenwerkingsverbanden en grote bedrijven nog in behandeling.

Terugtrekkingen

In totaal zijn er achttien aanvragen door mkb, grootbedrijven en samenwerkingsverbanden teruggetrokken. Vijf van de betreffende aanvragers hebben de vragenlijst ingevuld. In de vragenlijst geven deze de volgende redenen voor het terugtrekken van de aanvraag:

- Vanwege onze financiële positie als gevolg van de pandemie
- Kosten zelfstandige managing partners zijn niet subsidiabel
- Uitgeloot (2x)
- Door corona was er al te veel druk op de organisatie, waardoor we een traject zoals we voor ogen hadden niet aan konden; daarnaast speelde op dat moment ook de investering een rol vanwege de onzekere toekomst. Inmiddels gaat het - ondanks Corona - weer veel beter en zullen we de aanvraag volgend jaar weer indienen.
- Na de ontvangen feedback was het de vraag of onze aanvraag wel in aanmerking had kunnen komen.

Afwijzingen

Op basis van de administratie kan worden vastgesteld dat 1.520 aanvragen niet zijn toegekend. Het overgrote deel daarvan is vanwege de overtekening niet in behandeling genomen. Van de wel in behandeling genomen aanvragen (889, waarvan 802 mkb) zijn er 143 om inhoudelijke redenen niet toegekend. Dit betekent dat 16 procent van de behandelde aanvragen van mkb en samenwerkingsverbanden op inhoudelijke gronden is afgewezen.

Tabel 4.1 Niet toegekende SLIM-aanvragen naar reden

	MKB	GRB	SAM	Totaal
Totaal niet toegekend	1.433	5	82	1.520
- *Op inhoudelijke gronden*	129		14	ca. 143
- *Om budgettaire redenen*	1.304		68	ca. 1.372

Bron: Administratie SLIM-regeling UVB (totaal) en SEOR/Ockham-IPS Enquête procesevaluatie SLIM 2020 (enquête)

In de enquête hebben 34 respondenten toelichting gegeven op een niet toegekende aanvraag. Hieruit blijkt dat dit in de helft van de gevallen door uitloting komt. Drie respondenten geven aan dat ze niet weten waarom de aanvraag niet is gehonoreerd. De andere gevallen betreffen:

- Procedurele zaken (N=6). Hier gaat het om het niet in aanmerking komen vanwege bijvoorbeeld het ontbreken van een de-minimisverklaring, onduidelijkheid over de status van een samenwerkingsverband en het niet voldoen aan de criteria (zonder verdere toelichting van de respondent op welke criteria).
- Geen goedkeuring van het activiteitenplan (N=5). In deze gevallen zijn er aanwijzingen dat de beoordelaar geen vertrouwen in het plan heeft. In de woorden van de respondenten: “De beoordelaar kon zich niet inleven in ons referentiekader”, “Het zou een verdienmodel zijn” en “Een bedrijfsacademy past niet bij de omvang van onze organisatie”.
- Kostenposten die niet zijn geaccordeerd (N=3). Het gaat hier in een geval om een aanvraag boven het toegestane maximum die na herziening door de respondent alsnog niet subsidiabel bleken, in een geval om te hoge kosten van een externe adviseur die niet subsidiabel waren en een geval waarin bepaalde kosten niet subsidiabel waren.
- De respondent heeft de aanvraag zelf ingetrokken (N=1).

Het merendeel van deze respondenten begrijpt de motivering niet of gedeeltelijk (zie tabel 4.2). Dit onbegrip wordt in belangrijke mate veroorzaakt door de lotingssystematiek die niet voor iedere aanvrager even duidelijk is en door het feit dat de aanvrager van mening is dat het plan volledig past in het doel van de SLIM-regeling, maar om onduidelijke of procedurele redenen niet is gehonoreerd. Vooral wanneer bedrijven veel tijd en energie in de aanvraag hebben gestoken is de teleurstelling evident, zoals blijkt uit opmerkingen als:

- *Het project paste precies in de doelstelling van de subsidie. Alleen beheersten wij niet het kunstje om door de omhooggehouden hoepel te springen.*
- *Omdat het project volledig past in de regeling.*
- *Omdat ik pas na veel zoeken erachter kwam dat die motivatie inderdaad terecht was. Dit betekent dat ik de hele insteek van de subsidie verkeerd had begrepen.*
- *Het project viel in alle opzichten binnen de criteria van de doelstelling van de subsidie. Maar zelfs na meerdere pogingen niet in staat geweest om die boodschap over te brengen. Dat is zuur.*
- *Nergens in de regeling staat dat een onderneming met een gemeente als aandeelhouder niet in aanmerking komt.*

Tabel 4.2 Begrijpt u de motivering van het ministerie/UVB om uw subsidieaanvraag niet goed te keuren?

	Aantal	Percentage
Ja	8	21%
Deels	11	29%
Nee	19	50%

Bron: SEOR/Ockham-IPS Enquête procesevaluatie SLIM 2020

Gevolgen voor project

Van de aanvragen die niet zijn behandeld of gehonoreerd hebben 210 respondenten vragen over de gevolgen voor het project beantwoord (zie tabel 4.3). Elf van hen geven aan dat zij voor dezelfde activiteiten een (andere) subsidieaanvraag hebben ingediend. Het gaat dan in vrijwel alle gevallen om een hernieuwde aanvraag van SLIM subsidie (via de 2e ronde in september).

Verder geeft ongeveer **de helft aan dat het project toch door zal gaan**, waarvan in 20 procent van de gevallen (dus 10 procent van het totaal) in ongewijzigde vorm. In twee derde van deze gevallen (32 procent van totaal) zal het project in afgeslankte vorm worden uitgevoerd.

In een kwart van de gevallen gaat het project zonder subsidie niet door en het andere kwart van deze gevallen hebben de betreffende respondenten nog geen besluit hierover genomen.

Tabel 4.3 Eventuele gevolgen van afwijzing voor het project

Is er bij andere (Nederlandse, Europese of andere) instanties subsidie aangevraagd voor dezelfde type projectactiviteiten?		
Ja	11	5,2%
Nee	199	94,8%
Zullen een deel van de activiteiten toch doorgaan?		
Ja, in dezelfde vorm zoals het in de subsidie was aangevraagd	23	10,9%
Ja, maar in gewijzigde vorm	10	4,7%
Ja, maar in afgeslankte vorm	68	32,2%
Nee	49	23,2%
Dat weet ik nog niet	54	25,6%
Anders, namelijk ...	7	3,3%

Bron: SEOR/Ockham-IPS Enquête procesevaluatie SLIM 2020

4.3 ERVARINGEN MET DE LOTINGSPROCEDURE

In vergelijking tot andere elementen van de SLIM-regeling (zie figuur 3.5) is de lotingsprocedure voor een groter deel van de aanvragers (zeer) onduidelijk en voor een kleiner deel (zeer) duidelijk, zoals figuur 4.1 laat zien. Onder de niet-toegekende aanvragen is het oordeel ongunstiger dan onder de toegekende aanvragen: bij de eerste groep vindt 18 procent de procedure zeer onduidelijk; bij de toegekende aanvragen is dit 4 procent.

Figuur 4.1 Hoe duidelijk vond u de lotingsprocedure?

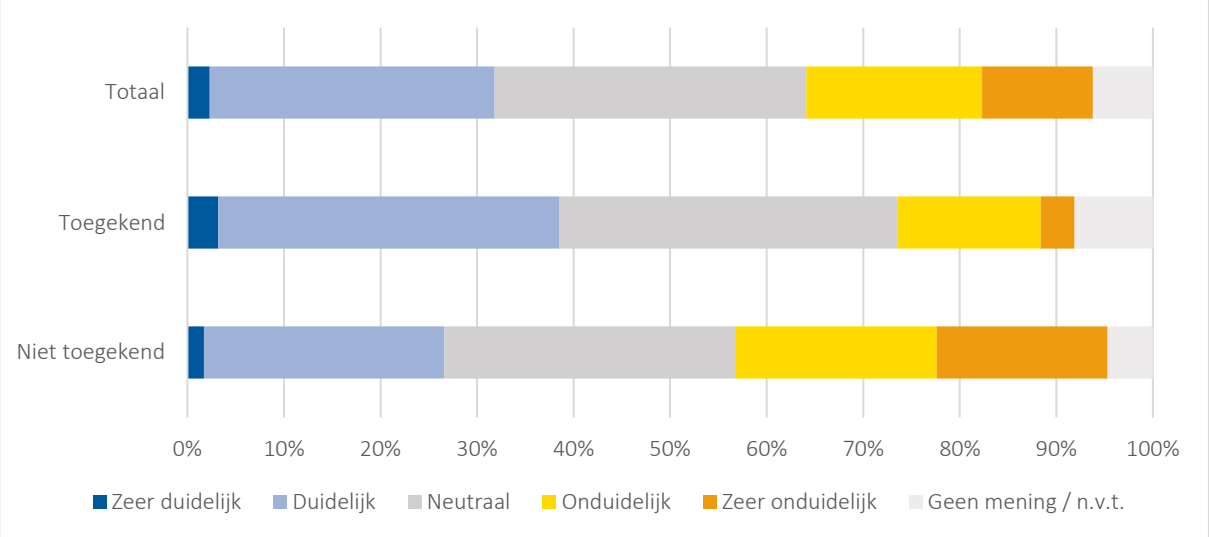

Bron: SEOR/Ockham-IPS Enquête procesevaluatie SLIM 2020

Het **relatief ongunstige oordeel over de loting- en beoordelingsfase** komt ook in andere elementen terug, zoals figuur 4.2 toont. Hieruit blijkt ook het grote verschil in beoordeling door de aanvragen die wel in behandeling zijn genomen en de aanvragen die uitgeloot of teruggetrokken zijn.

Onder de niet behandelde aanvragen acht een ruime meerderheid van de respondenten loting als selectie-instrument slecht of zeer slecht. Ook de informatievoorziening over de loting wordt door de meerderheid als (zeer) slecht ervaren. Daarbij speelt de lange tijdsduur tussen het aanvraagmoment en de bekendmaking duidelijk een rol. Ook deze wordt door een meerderheid als slecht of zeer slecht gekwalificeerd.

De aanvragen die wel in behandeling zijn genomen, zijn weliswaar iets minder uitgesproken negatief in hun beoordeling van de lotingsprocedure, maar ook hier is - in verhouding tot beoordeling van andere aspecten van de SLIM-regeling - een relatief grote groep minder te spreken over deze procedure en een kleinere groep die de loting goed of zeer goed vindt.

Figuur 4.2 Hoe beoordeelt u de volgende aspecten van de beoordelingsprocedure?

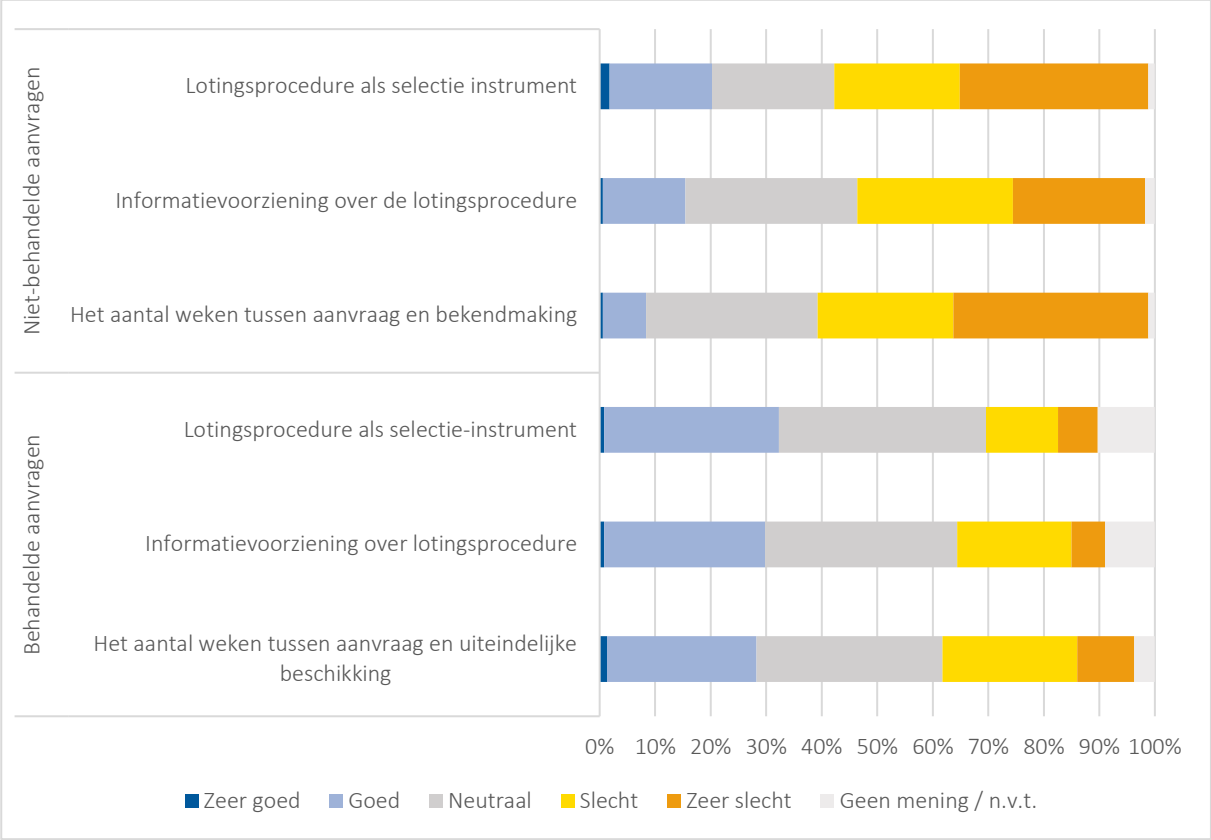

Bron: SEOR/Ockham-IPS Enquête procesevaluatie SLIM 2020

Uit de toelichtingen die de respondenten geven in de verschillende relevante vragen komen de volgende argumenten terug:

- Een groot deel van zowel de toegekende als niet toegekende aanvragen meent dat het proces **(veel) te veel tijd** in beslag heeft genomen. Dit wringt vooral voor de aanvragers die menen dat er relatief weinig tijd beschikbaar was voor het indienen van een aanvraag (voor mkb). Een ander heikel punt is dat men geacht wordt om een ontvangen vragenbrief (zie hierna) binnen 14 dagen te beantwoorden. Diverse respondenten vinden dit minder gepast. Uit één van de interviews bleek overigens dat UVB na bericht hierover coulant is opgetreden en uitstel heeft gegeven.
- In combinatie met de lange duur van de procedure vindt een groot deel van de aanvragers dat de **communicatie** hierover ook onvoldoende of onduidelijk was. Veel respondenten zijn vooral

verbaasd dat ze gedurende geruime tijd niets (meer) hoorden van UVB. Eveneens vaak wordt gememoreerd dat men niet (rechtstreeks) is geïnformeerd over de uitslag van de loting en/of dat deze gepubliceerd was. Enkele respondenten geven aan dat ze überhaupt niet wisten dat er geloot zou worden.

- Volgens enkele tientallen respondenten is ondanks de lange besluitvorming de geplande uitvoeringsperiode niet opgeschoven, waardoor men zich gedwongen acht om het project in kortere tijd uit te voeren. Men meent dat men gehouden is aan de in het ingediende plan aangegeven tijdschema, ook wanneer hierin de startdatum op bijvoorbeeld op 1 april 2020 is gesteld. Een deel van deze respondenten is op eigen risico toch al gestart met het project, maar voor het merendeel van deze respondenten is de subsidie noodzakelijk om te kunnen starten, omdat men zelf het (financiële) risico niet wil of kan nemen. Deze respondenten zijn gestart na toekenning en proberen het project alsnog binnen korte tijd te realiseren.
- Er is ook veel twijfel over de lotingsprocedure als zodanig. Hoewel de meesten beseffen dat loten op zich rechtvaardig is, hebben diverse respondenten het gevoel dat loten bij deze regeling onrechtvaardig voelt. Punten die hierbij meespelen zijn:
- Veeleisende aanvraag. Er is een breed gedragen gevoel dat de aanvraag redelijk veeleisend is, vooral voor mkb die zelfstandig (en mogelijk voor het eerst) een subsidieaanvraag indienen. Het gaat dan zowel om procedurele als inhoudelijke aspecten. Bij het laatste wordt bijvoorbeeld gerefereerd aan het detailniveau in de plannen, terwijl naar verwachting de uitvoering niet geheel volgens deze details kan of zal lopen. Maar ook de wel of niet subsidiabele kosten zijn niet altijd helder voor de aanvragers, in het bijzonder de minder ervaren aanvragers.
- Beschikbaar bedrag. De zware overtekening van het beschikbare bedrag, betekende dat de kans op toekenning bijzonder klein was. Een deel van de respondenten meent dat de overheid op zijn minst had kunnen vermoeden dat deze kans aanwezig was en/of dat dit achteraf reden had kunnen zijn om het bedrag te verhogen. Dit temeer omdat de coronaperikelen veel bedrijven juist meer ruimte gaf voor het (bij)scholen van personeel. Diverse respondenten zijn ook van mening dat de SLIM-regeling sterk is gepromoot, zonder daarbij (in voldoende mate) duidelijk te maken dat er een kans is dat de aanvraag wordt uitgeloot[3].
- Kwaliteit en/of noodzaak initiële aanvraag. Loting houdt geen rekening met de kwaliteit van de aanvraag, of voor sommige bedrijven, sectoren of regio's noodzaak van scholingssubsidie. Dit betekent dat hele goede projecten kans hebben op uitloting, terwijl minder goede of noodzakelijke aanvragen worden toegekend (mits zij aan bepaalde minimumvoorwaarden voldoen). Diverse respondenten vermoeden dat (ervaren) subsidieadviseurs in het voordeel zijn, omdat die beter kunnen inschatten aan welke minimumeisen een plan (bij loting) moet voldoen om uiteindelijk (via aanvullende informatie) toch een toekenning te krijgen.

Mede vanwege de twijfel over loting worden alternatieven genoemd, waaronder beoordeling op basis van inhoud, behandeling op volgorde van aanmelding en toekenning aan alle (geaccordeerde) aanvragen op basis van verhouding beschikbaar subsidiebedrag en aangevraagd bedrag. Een andere suggestie is een aanvraag in twee stappen. In eerste stap kunnen dan globale plannen worden ingediend (procedureel gemakkelijk, korte toets), waarna geloot wordt en de ingelote projecten een volledig plan kunnen indienen, procedureel en inhoudelijk compleet, die vervolgens inhoudelijk worden beoordeeld. Weer een andere suggestie is om aanvragen die in een aanvraagronde niet in behandeling zijn genomen, voorrang te geven in een volgende aanvraagronde (en/of een grotere kans op inloting).

[3] We kunnen op basis van de schriftelijke antwoorden niet bepalen of hierbij gerefereerd wordt aan de promotie door het Ministerie (UVB) of aan promotieactiviteiten van adviseurs. Denkbaar is dat er in de promotie door adviseurs een bias is opgetreden, waardoor mogelijk minder aandacht is geschonken aan de (betekenis van de) lotingsprocedure.

4.4 VERZOEK OM AANVULLENDE INFORMATIE

Inhoud verzoek om nadere informatie

Volgens de medewerkers van UVB heeft naar schatting 80 procent van de aanvragen die in behandeling zijn genomen een zogenaamde “vragenbrief” ontvangen. Via deze brief wordt de aanvrager in de gelegenheid gesteld om nadere informatie aan te leveren, c.q. op onderdelen het plan aan te passen.

Tabel 4.4 laat zien dat de groep die een vragenbrief heeft ontvangen ondervertegenwoordigd is onder de respondenten op de vragenlijst.

Tabel 4.4 Heeft u in de periode dat uw subsidieaanvraag inhoudelijk in behandeling is genomen een verzoek om aanvullende informatie ontvangen?

	Aantal	Percentage
Ja	215	56,4%
Nee	123	32,3%
Weet ik niet (meer)	43	11,3%

Bron: SEOR/Ockham-IPS Enquête procesevaluatie SLIM 2020

Volgens de respondenten die een verzoek om nadere informatie hebben ontvangen, betrof dit verzoek in de meeste gevallen de onderbouwing van de kosten en/of een nadere toelichting op de activiteiten waarvoor de subsidie was aangevraagd, c.q. het opleidings- of ontwikkelplan (zie figuur 4.4). Daarnaast ging het om diverse procedurele en/of inhoudelijke aspecten. De categorie “anders” betreft hoofdzakelijk het ontbreken van een juiste (handmatige) handtekening. Gemiddeld noemen de respondenten 1,8 vraagpunten.

Figuur 4.3 Welke vragen werden gesteld in het verzoek om aanvullende informatie?

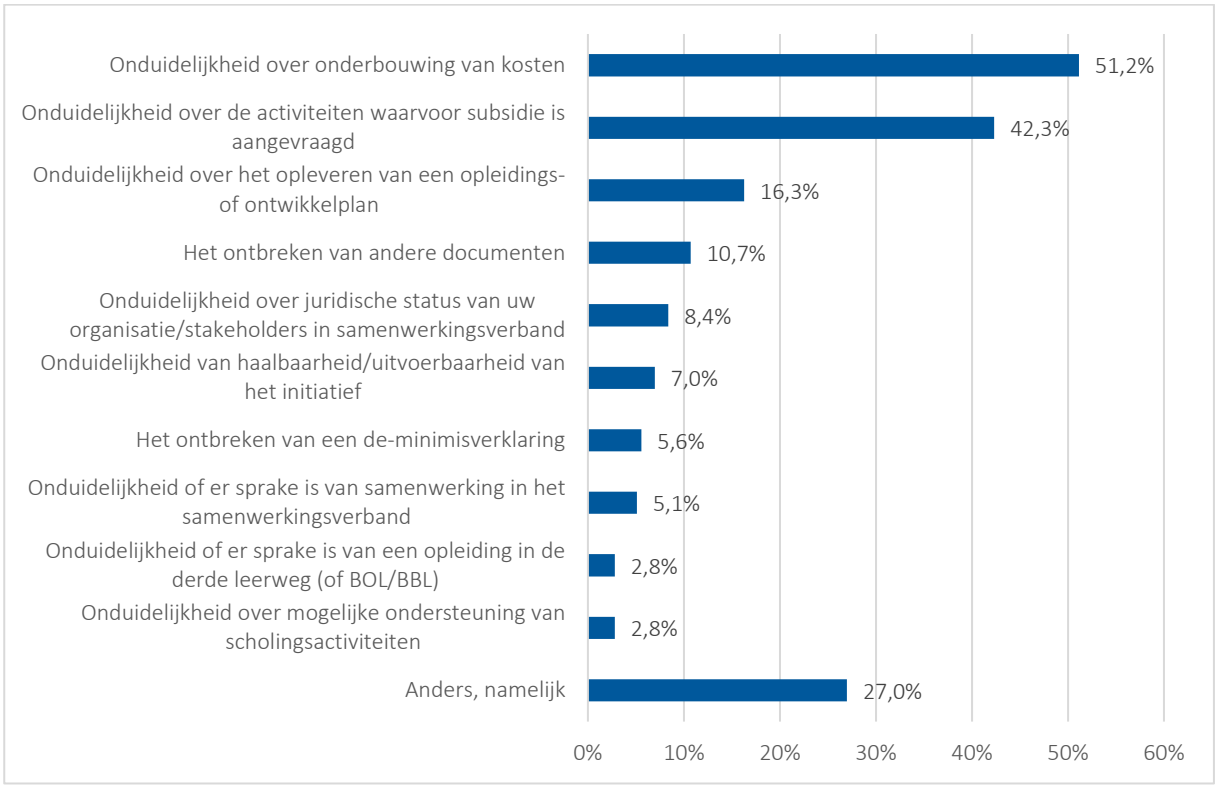

Bron: SEOR/Ockham-IPS Enquête procesevaluatie SLIM 2020

Reactietijd

De meerderheid van de respondenten acht de voor de beantwoording van de vragen beschikbare tijd als voldoende (zie tabel 4.5). Een derde meent dat de tijd krap was en een klein deel (4 procent) acht de beschikbare tijd te krap.

Tabel 4.5 Was er voldoende tijd om de aanvraag in te vullen of toe te lichten na het ontvangen van de vragenbrief?

	Aantal	Percentage
Ja, ruim voldoende	136	63,3%
Ja, maar was wel krap	70	32,6%
Nee, was te kort	9	4,2%

Bron: SEOR/Ockham-IPS Enquête procesevaluatie SLIM 2020

Informatievoorziening en voortgang

Aan het begin van de vragenlijst is alle respondenten gevraagd om een beoordeling van de informatieverstrekking over de voortgang van de beoordeling. Hiervoor is al gebleken dat de ervaringen uiteenlopen, maar dat er relatief veel aanmerkingen zijn op de frequentie en duidelijkheid van de informatievoorziening op dit punt. Figuur 4.5 laat zien dat dit ook geldt voor de informatieverstrekking over de voortgang van het beoordelingsproces. Ook hier geldt dat de niet toegekende aanvragen negatiever zijn dan de toegekende aanvragen.

Op dit punt wordt door diverse respondenten concreet aanbevolen om op de website aan te geven hoe de voortgang is, dat wil zeggen, welke lotnummers in behandeling zijn en welke zeker of mogelijk nog in aanmerking komen voor behandeling en welke zeker niet (meer).

Figuur 4.4 Hoe beoordeelt u de volgende aspecten van de informatievoorziening van de SLIM-regeling?

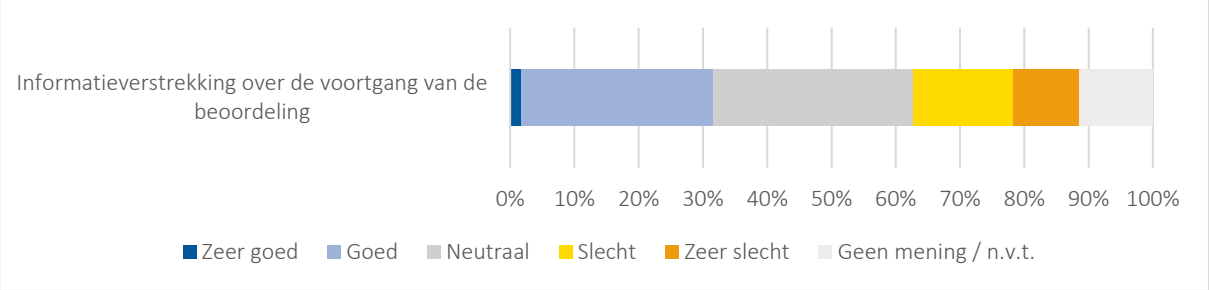

Bron: SEOR/Ockham-IPS Enquête procesevaluatie SLIM 2020

De aanvragen die in behandeling zijn genomen, hebben we aanvullend enkele vragen gesteld over de beoordelingsfase. Uit figuur 4.6 blijkt dat ook hier de duur van de procedure minder goed wordt beoordeeld evenals de informatieverstrekking over de voortgang. Deze aanvragers zijn vaker tevreden en minder vaak ontevreden over de inhoud van de vragenbrief en het contact met UVB in de beoordelingsfase.

Figuur 4.5 Hoe beoordeelt u de volgende aspecten van de beoordelingsprocedure?

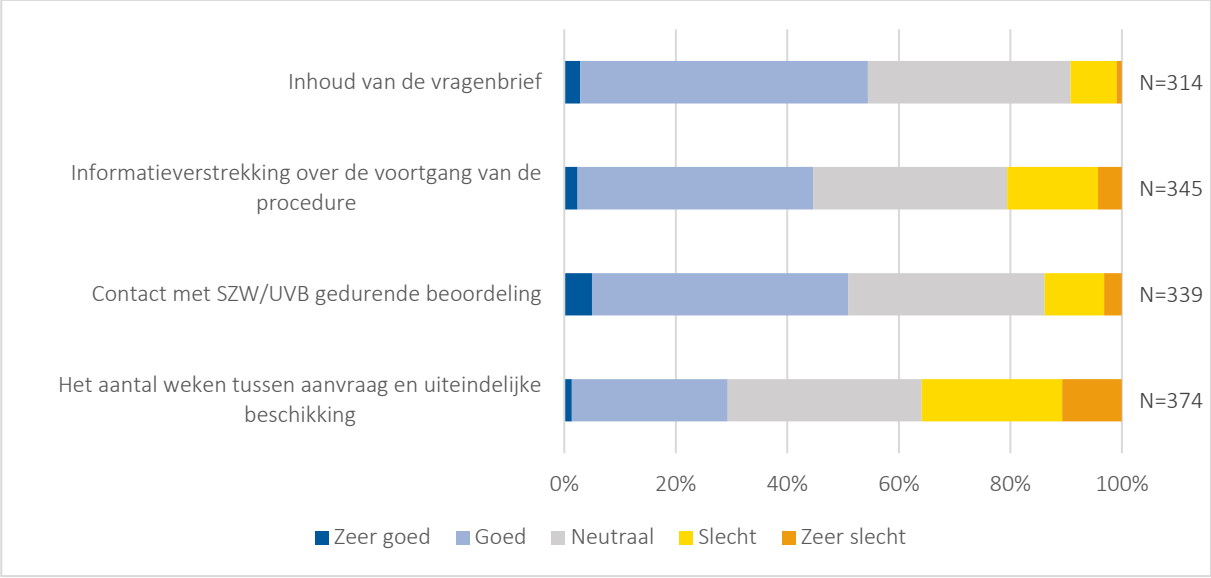

Bron: SEOR/Ockham-IPS Enquête procesevaluatie SLIM 2020

4.5 SUGGESTIES TER VERBETERING VAN DE BEOORDELINGSPROCEDURE

De concrete vraag om suggesties voor verbetering van de beoordelingsprocedure levert aanbevelingen van diverse aard, ook op andere aspecten dan de beoordeling. Suggesties zijn gedaan door 77 respondenten. In diverse bewoordingen worden de volgende punten veel genoemd:

- Snellere behandeling, versnelling procedure (N=23).
- Betere en/of meer regelmatige informatie over de voortgang van het proces (N=15).
- Geen loting, c.q. andere methode (N=13).
- Minder bureaucratische benadering (N=13), meer afgestemd op de doelgroep mkb (klantgericht). Dit wordt vooral opgemerkt in relatie tot “punten en komma’s” in de regels, formulieren en andere details in de aanvraag en de communicatie. Bij dit laatste (zware administratieve last) wordt nadrukkelijk aan de omvang (mkb) gerefereerd, in combinatie met de constatering dat men liever geen (dure) adviseur inschakelt.

In een van de interviews is opgemerkt dat activiteit D een aparte activiteit is en niet echt binnen de aard van de regeling past. Dat is ook zichtbaar in het beperkt aantal aanvragen voor deze activiteit. Betreffende respondent vroeg zich af of dit niet beter via de subsidieregeling praktijkleren kan lopen. Dat komt vermoedelijk ook de SLIM-regeling ten goede, omdat deze dan meer eenduidig kan worden gecommuniceerd met mogelijk een groter bereik.

In een ander interview werd opgemerkt dat de aanvraagprocedure en regeling nu uniform zijn ingericht voor mkb, grootbedrijf en samenwerkingsverbanden (‘one size fits all’). Deze respondent gaf ter overweging om voor afgebakende interventies voor mkb het proces gemakkelijker te maken, bijvoorbeeld via vouchers voor loopbaanbegeleiding; bedrijfsscan etc. Dit kan gebeuren op basis van kosten per eenheid.

4.6 MOGELIJKE EFFECTEN VAN DE GEKOZEN PROCEDURES

4.6.1 Aanwijzingen op basis van de enquête procesevaluatie

Hiervoor is gebleken dat er onder de aanvragers veel twijfel bestaat over onder meer de lotingprocedure, en meer in het bijzonder de rechtvaardigheid daarvan. Daarnaast zijn er diverse mkb die aangeven dat de aanvraag verhoudingsgewijs veel tijd en energie kost en zodanig veeleisend is dat deze eigenlijk niet zelfstandig, dat wil zeggen zonder de hulp van een (dure) adviseur is op te stellen.

Aselecte loting heeft in principe geen effect op de samenstelling van de toegekende aanvragen. Dit blijkt ook uit de vergelijking van de kenmerken van de bedrijven die hebben aangevraagd met de kenmerken van de bedrijven aan wie een SLIM-subsidie is toegekend. Het resultaat van deze vergelijking is opgenomen in bijlage II. Daaruit blijkt dat er nauwelijks significante verschillen zijn tussen de aanvragen en toekenningen. De vergelijking wijst uit dat de subsidie alleen significant vaker is toegekend aan brancheorganisaties (bij samenwerkingsverbanden) en horecabedrijven. Verder blijken aanvragen uit de regio Groot-Amsterdam significant vaker niet te zijn toegewezen, c.q. vaker te zijn ingetrokken. Deze verschillen kunnen worden beschouwd als toeval. We hebben ook gekeken of er een significant effect is van de inhoudelijke beoordeling, door de inhoudelijk afgewezen aanvragen op kenmerken te vergelijken met de toegekende aanvragen. Ook in deze vergelijking hebben we geen significante verschillen waargenomen tussen toegekende en inhoudelijk afgewezen aanvragen.

Een tweede punt is de rol van (subsidie)adviseurs. De cijfers laten zien dat deze een belangrijke rol spelen in deze regeling en bij 70 procent van de aanvragen zijn betrokken. Zij hebben – samen met brancheorganisaties en andere netwerken – ook een belangrijke rol gespeeld bij het informeren van bedrijven over de regeling (voorlichting). Het aantal afwijzingen in de respons is te klein om te kunnen concluderen of de betrokkenheid van een adviseur een rol speelt in de beoordeling.

Het derde punt is de vraag of de procedure te veeleisend is voor het mkb, om de aanvraag zelfstandig te kunnen indienen. De enquête levert hiervoor wel aanwijzingen. Dit zou bijvoorbeeld kunnen betekenen dat een deel van het mkb dat wel in aanmerking komt voor subsidie, mogelijk van een aanvraag heeft afgezien vanwege de vereisten en vanuit kostenoverwegingen geen adviseur wil inschakelen, mede vanwege de kans op uitloting. Dit laatste is voor diverse van de respondenten reden om niet opnieuw een aanvraag in te dienen.

4.6.2 Aanwijzingen op basis van de nulmeting

De nulmeting, die heeft plaatsgevonden naast de procesevaluatie, geeft aanwijzingen of de regeling en het aanvraag-/beoordelingsproces heeft geleid tot een goede spreiding van projecten over sectoren en regio's, maar ook diversiteit aan activiteiten. Op basis van de nulmeting zijn de volgende conclusies te trekken:

- De toegekende projecten dekken een grote verscheidenheid aan sectoren, bedrijfsgroottes, arbeidsmarktregio's en beroepsniveaus af. Enkele sectoren – zoals industrie, informatie en communicatie en overige dienstverlening – zijn oververtegenwoordigd, in vergelijking met de landelijke verdeling. Dit zijn interessant genoeg ook deels de sectoren die lager scoren op het aandeel werkzame beroepsbevolking dat deelneemt aan leven lang leren. Een aantal sectoren is ondervertegenwoordigd – zoals handel, financiële dienstverlening, specialistische zakelijke diensten en onderwijs. Dit zijn allen sectoren die hoger scoren op deelname aan leven lang leren.
- Vanuit het doel van de regeling is relevant dat kleinere mkb-bedrijven, maar ook bedrijven met een groter aandeel aan lagere beroepen in de selectie van toegekende aanvragers zitten. Binnen deze bedrijven is over het algemeen leren minder (goed) ingebed in de organisatie dan bij grotere bedrijven en bedrijven met relatief veel hogere beroepsniveaus.
- Activiteit C (ontwikkelen en implementeren van nieuwe methodes) is het meest aangevraagd, gevolgd door activiteit A (doorlichting van ondernemers) en B (loopbaan- of ontwikkeladvies). Activiteit C komt in bijna 40 procent van de aanvragen voor en het gaat dan om bijna 50 procent

van het totale toegekende subsidiebedrag. Activiteit A komt in een derde van de aanvragen voor en betreft een kwart van het subsidiebedrag. Ruim een kwart van de aanvragen betreft (ook) activiteit B en het gaat dan om ongeveer een kwart van het totale subsidiebedrag. Bedrijven en samenwerkingsverbanden vragen relatief weinig activiteit D aan (praktijkleerplaatsen). Kijken we naar de budget allocatie, dan zien we dat door mkb-ondernemingen voor activiteit C relatief het meeste budget wordt aangevraagd (gemiddeld € 17.812). De budgetverdeling over activiteiten is meer in evenwicht bij het grootbedrijf en samenwerkingsverbanden. Projecten combineren vaak meerdere types activiteiten (mkb en grootbedrijf beide gemiddeld 2,1 en samenwerkingsverbanden gemiddeld 2,5 soorten activiteiten).

- In de meeste gevallen wordt een nieuwe of aangepaste methode toegepast voor activiteiten A en B. Voor activiteit C maken toegekende aanvragers voornamelijk gebruik van methodes ter bevordering van het delen van kennis onder werknemers en een systeem van periodieke ontwikkelgesprekken. Daarna volgen e-learning programma's en kennis- en leerportals. In minder mate wordt het opzetten van bedrijfsscholen genoemd. Dit is opmerkelijk, omdat het opzetten van bedrijfsscholen expliciet genoemd is als manier om invulling te geven aan activiteit C en ook gepromoot is in de menukaart. Interessant is ook dat nog steeds een kleine groep toegekende aanvragers niet weet hoe invulling te geven aan deze activiteit.
- De SLIM-regeling heeft een toegevoegde waarde. Een kwart van de samenwerkingsverbanden geeft aan dat ze (waarschijnlijk) wel het initiatief had genomen voor het project zonder ondersteuning vanuit de SLIM-regeling. Dit zou echter in het grootste deel van de gevallen in afgeslankte of gewijzigde vorm zijn gedaan.

Deze uitkomsten laten zien dat de toegekende aanvragers over het algemeen een goede spreiding laat zien over sectoren en regio's. Aandachtspunten zijn (1) het beperkte aantal aanvragen voor activiteit D en (2) dat onder activiteit C bepaalde methodes minder worden ingezet, ondanks dat deze als concrete voorbeelden zijn gecommuniceerd in de menukaart (zie beperkt aantal bedrijfsscholen).

4.7 IMPACT COVID-19

Bij de toegekende aanvragen zegt 30 procent van de aanvragers dat COVID-19 geen invloed heeft op de uitvoering van het project, zoals figuur 4.7 laat zien. In een kleine 10 procent van de gevallen gaat het project niet door als gevolg van COVID-19.

Ruim de helft constateert vertraging of uitstel voor het gehele of een deel van het project. Ongeveer een kwart heeft het project inhoudelijk of organisatorisch aangepast. Diverse projecten zijn in afgeslankte vorm uitgevoerd.

Daarnaast zijn diverse projecten versneld uitgevoerd, opgeschaald of aangevuld met andere activiteiten.

Figuur 4.6 Welke invloed heeft COVID-19 op de uitvoering van uw project?

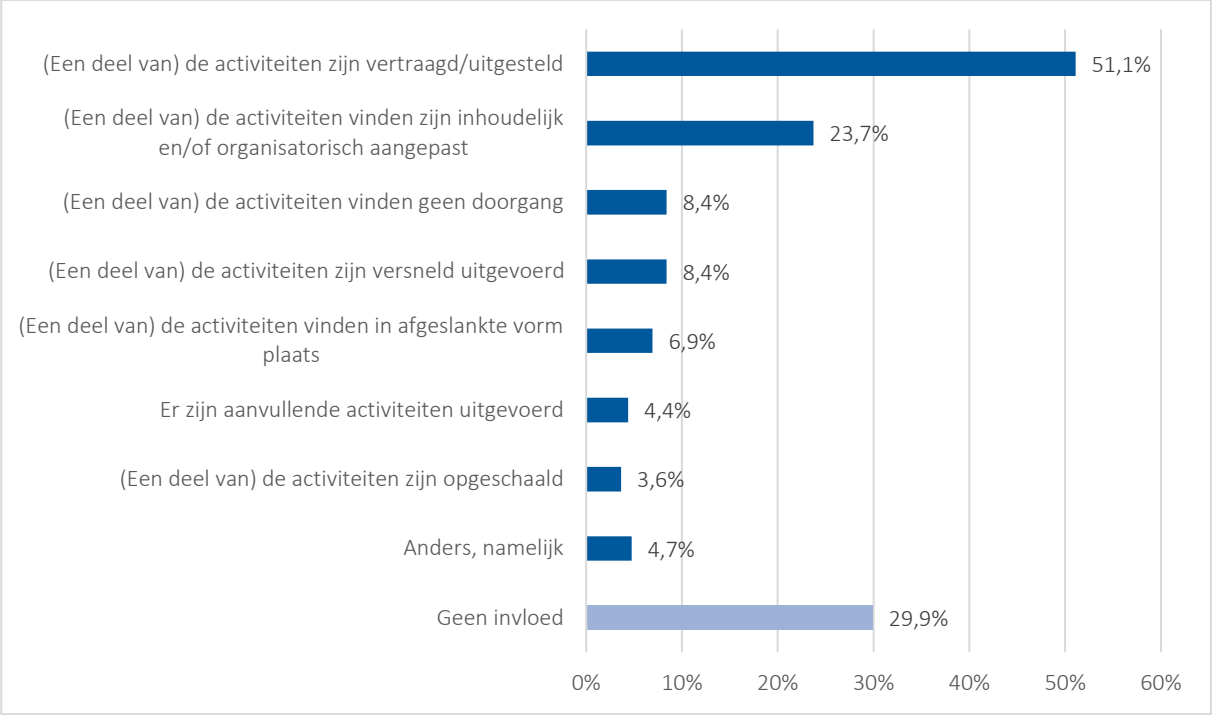

Bron: SEOR/Ockham-IPS Enquête procesevaluatie SLIM 2020

4.8 CONCLUSIES

Aantallen

Twee derde van de aanvragen van mkb en de helft van de aanvragen van samenwerkingsverbanden zijn niet in behandeling genomen. Van de behandelde aanvragen is bij beide groepen 16 procent om inhoudelijke redenen afgewezen

Ongeveer de helft van de niet behandelde of gehonoreerde aanvragen geeft aan dat het project toch door zal gaan in gewijzigde of afgeslankte vorm.

Aanvraagprocedure en loting

In vergelijking tot andere elementen van de SLIM-regeling is de lotingsprocedure voor een groot deel van de aanvragers niet duidelijk. Deze onduidelijkheid hangt samen met onder meer de als onvoldoende ervaren communicatie, het veronderstelde effect op de looptijd en twijfel over de lotingsprocedure.

Beoordelingsprocedure

Volgens UVB heeft ongeveer 80 procent van de behandelde aanvragen een verzoek om nadere informatie ontvangen. Dit verzoek betrof vooral onderbouwing van kosten, toelichting op de uit te voeren activiteiten en/of een opleidings- of ontwikkelplan.

Suggesties verbetering beoordelingsprocedure – proces in het algemeen

Door de respondenten worden vooral verbeteringen gesuggereerd ten aanzien van de snelheid van de procedures, de communicatie over de voortgang, de lotingprocedure en de bureaucratische benadering. Daarnaast worden diverse concrete suggesties gegeven, waaronder het niet opnemen van activiteit D (derde leerweg) in de regeling en de procedure meer aanpassen op de drie verschillende groepen aanvragers.

Gevolgen COVID-19

Bij de toegekende aanvragen zegt 30 procent van de aanvragers dat COVID-19 geen invloed heeft op de uitvoering van het project. In een kleine 10 procent van de gevallen gaat het project niet door als gevolg van COVID-19. De andere projecten worden in aangepaste vorm uitgevoerd.

5 CONTACT MET UVB

5 CONTACT MET UITVOERING VAN BELEID

5.1 INLEIDING

We hebben de aanvragers enkele vragen gesteld over hun contact met UVB, de behoefte aan ondersteuning en de dienstverlening van UVB. Daarnaast hebben we gevraagd naar een oordeel over de redelijkheid van de administratieve lasten. In dit hoofdstuk bespreken we de antwoorden op deze vragen.

5.2 AANTAL EN TYPE CONTACTEN

Aantal contacten

Het merendeel van de aanvragers heeft geen direct, persoonlijk contact gehad met een medewerker van UVB (zie tabel 5.1). Rond 5 procent heeft naar eigen zeggen alleen telefonisch met een medewerker gesproken, 15 procent alleen via de e-mail contact gehad en nog eens 15 procent is zowel telefonisch als via de e-mail in direct contact met een medewerker geweest.

Tabel 5.1 Heeft u direct, persoonlijk contact gehad met een medewerker van UVB?

	Aantal	Percentage
Ja, alleen telefonisch	36	5,6%
Ja, alleen via e-mail	93	14,6%
Ja, telefonisch en via e-mail	97	15,2%
Nee	413	64,6%

Bron: SEOR/Ockham-IPS Enquête procesevaluatie SLIM 2020

Oordeel over directe contacten

Zoals figuur 5.1 laat zien zijn de aanvragers die direct contact hebben gehad redelijk tevreden. Ongeveer twee derde meent dat hun vraag via de telefoon volledig via de telefoon of e-mail is beantwoord. Daar staat tegenover dat ongeveer een kwart meent dat de vraag “enigszins” is beantwoord, en ongeveer 8 procent meent dat de vraag niet is beantwoord.

Van degenen die via de e-mail vragen hebben gesteld meent driekwart dat hun e-mail tijdig is beantwoord, 16 procent meent dat deze “enigszins tijdig” is beantwoord en 6 procent is op dit punt ontevreden (niet tijdig).

Men is over het algemeen ook (zeer) tevreden over het contact met UVB, zoals figuur 5.2 laat zien. Over het telefonische contact is men iets meer tevreden dan over het contact per e-mail. Voor beide vormen van contact geldt dat ongeveer 10 procent (zeer) ontevreden is.

Over de telefonische bereikbaarheid zijn de aanvragers wat minder positief. Rond 45 procent is hierover (zeer) tevreden en ongeveer 25 procent (zeer) ontevreden. Op basis van dit antwoord kunnen we niet bepalen of het hierbij gaat om de bereikbaarheid op zich en/of de tijdstippen waarop de ondersteuners bereikbaar waren.

Figuur 5.1 Oordeel over (tijdige) beantwoording vragen

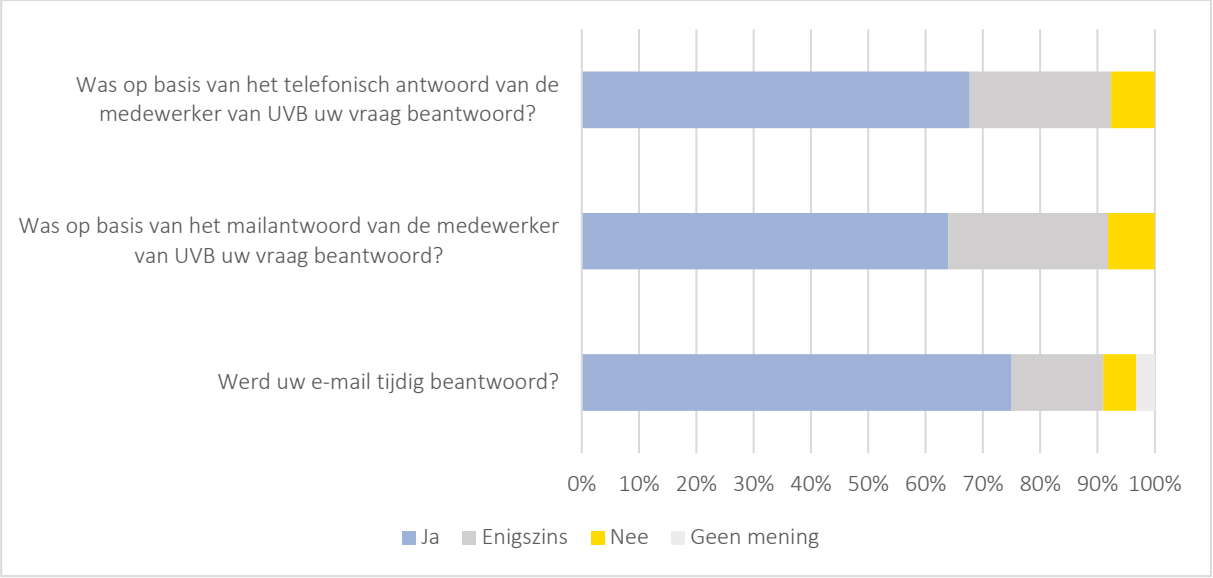

Bron: SEOR/Ockham-IPS Enquête procesevaluatie SLIM 2020

Figuur 5.2 Oordeel over het contact met UVB

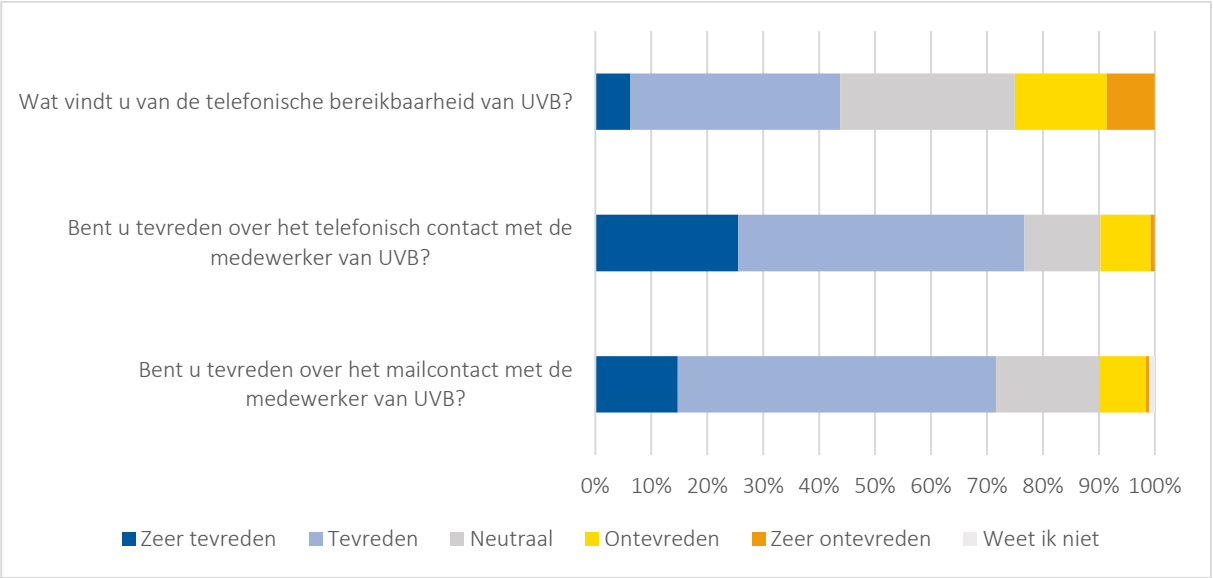

Bron: SEOR/Ockham-IPS Enquête procesevaluatie SLIM 2020

5.3 BEHOEFTE AAN ONDERSTEUNING

Tabel 5.2 laat zien dat ruim 16 procent van de aanvragers behoefte heeft gehad aan (meer) ondersteuning in de periode van aanvraag en beoordeling.

Het gaat voor deze aanvragers zowel om ondersteuning op het gebied van inhoud, als op het gebied van procedures en voorwaarden. Ondersteuning op technisch gebied (IT; elektronische aanvraag) wordt minder vaak genoemd. De categorie “anders” betreft vooral behoefte aan informatie over de voortgang van het proces. Dit punt is in het vorige hoofdstuk eveneens diverse malen naar voren gekomen.

Tabel 5.2 Heeft u in de periode van de aanvraag- en beoordelingsprocedure behoefte gehad aan (meer) ondersteuning van UVB?

	Aantal	Percentage
Ja	103	16,3%
→ *Op welk gebied had u ondersteuning gewenst?*		
- Op het gebied van procedures en voorwaarden	57	55,9%
- Op de inhoud van de aanvraag	63	61,8%
- Op technisch gebied	25	24,5%
- Anders, namelijk …	26	25,5%
Nee	530	83,7%

Bron: SEOR/Ockham-IPS Enquête procesevaluatie SLIM 2020

De door respondenten gegeven toelichtingen op hun antwoord op deze vraag (N= 51) betreft – evenals bij andere open vragen en toelichtingen – een diversiteit aan punten. In diverse gevallen gaat het om een verbijzondering van de genoemde punten (procedure, voorwaarden, inhoud). Maar ook hier wordt bijvoorbeeld gerefereerd aan taalgebruik (simpeler, toegankelijker, meer op doelgroep toegesneden), meer aanwijzingen (praktische voorbeelden, aansluitend op situatie mkb), e.d. Maar wederom komt een grote behoefte aan informatie over de voortgang van het proces naar voren.

5.4 TOTAALBEOORDELING

Rapportcijfer

We hebben de respondenten gevraagd om rapportcijfer voor de dienstverlening van UVB in zijn totaliteit.

De gemiddelde score over alle respondenten is een 7,0. Rekening houdend met de relatief grote spreiding (standaarddeviatie is 1,4) gaat het om een voldoende tot goede beoordeling.

Ongeveer 10 procent van de aanvragers geeft een onvoldoende (minder dan 5,5). Dit is in lijn met de in het voorgaande besproken (on)tevredenheid over diverse aspecten van de SLIM-regeling en proces.

De niet-toegekende aanvragen geven een lager cijfer (6,6 gemiddeld) dan de toegekende aanvragen (7,4). Samenwerkingsverbanden zijn een fractie minder positief (6,7) dan mkb-bedrijven (7,0). Grote bedrijven zijn iets positiever (7,6), maar dat betreft slechts 6 respondenten.

Administratieve belasting

Het grootste deel van de aanvragers acht de administratieve vereisten van de SLIM-regeling redelijk of zeer redelijk. 10 procent meent dat deze onredelijk zijn en een paar procent zelfs zeer onredelijk.

Op dit punt is er geen verschil tussen toegekende en niet toegekende aanvragen. Bij samenwerkingsverbanden is er een iets grotere groep die meent dat de eisen (zeer) onredelijk zijn.

Figuur 5.3 Hoe heeft u de administratieve vereisten bij het indienen van de subsidieaanvraag ervaren, in verhouding tot het doel?

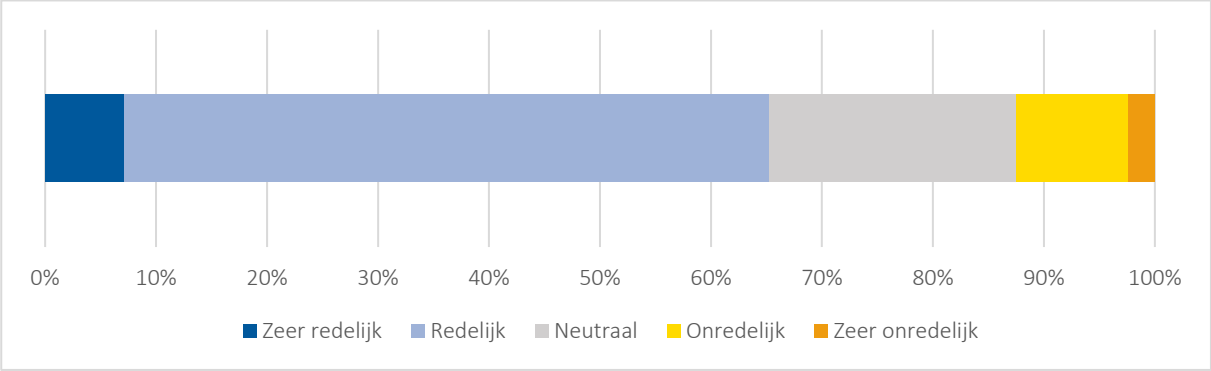

Bron: SEOR/Ockham-IPS Enquête procesevaluatie SLIM 2020

Toekomstige aanvraag SLIM

De vraag of men overweegt om in de toekomst weer een aanvraag in te dienen voor de SLIM-regeling geeft eveneens een indicatie van de aantrekkelijkheid van de regeling.

Zoals tabel 5.3 laat zien verwacht 43 procent zeker opnieuw een aanvraag te doen en nog eens 37 procent zal dit misschien nog doen. 5 procent denkt zeker geen nieuwe aanvraag in te dienen en 15 procent heeft hierover nog geen idee.

Er is bij deze vraag slechts een klein verschil tussen de toegekende en niet toegekende aanvragen. De niet toegekende aanvragen geven iets vaker aan geen nieuwe aanvraag in te zullen dienen (7,4% tegenover 2,9% van de toegekende aanvragen).

Er is ook nauwelijks verband met de gepercipieerde redelijkheid van de administratieve vereisten van de SLIM-regeling. Ook onder degenen die menen dat de eisen (zeer) onredelijk zijn, denkt een grote groep zeker of misschien opnieuw een aanvraag te doen (bij elkaar ongeveer 70 procent).

Tabel 5.3 Overweegt u om in de nabije toekomst weer een aanvraag in te dienen voor de SLIM-regeling?

	Aantal	Percentage
Ja, zeker	276	43,2%
Misschien	236	36,9%
Nee	34	5,3%
Weet ik nog niet	93	14,6%

Bron: SEOR/Ockham-IPS Enquête procesevaluatie SLIM 2020

5.5 CONCLUSIES

Ongeveer een derde van de aanvragers heeft via de telefoon en/of mail direct contact gehad met medewerkers van UVB. Rond twee derde van hen is hierover tevreden.

Ruim 16 procent van alle respondenten geeft aan behoefte te hebben gehad aan (meer) ondersteuning. Het gaat dan om procedurele en inhoudelijke aspecten.

De dienstverlening van UVB krijgt van de respondenten een 6,9 als rapportcijfer.

Het grootste deel van de aanvragers acht de administratieve vereisten van de SLIM-regeling redelijk of zeer redelijk. Op dit punt is er geen verschil tussen toegekende en niet toegekende aanvragen.

Ongeveer 80 procent van de aanvragers verwacht zeker of misschien opnieuw een aanvraag te doen voor SLIM-subsidie.

6 CONCLUSIES

6 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

De gekozen opzet en inrichting van het aanvraag- en beoordelingsproces van de SLIM-regeling wordt in veel opzichten door een ruime meerderheid van de aanvragers positief gewaardeerd. Tegelijkertijd is er een groep bedrijven die hierover minder tevreden is en zijn er enkele aspecten die in den brede minder positief worden beoordeeld. Omdat de procesevaluatie primair is bedoeld om te leren van de ervaringen van het eerste jaar van de uitvoering is het nuttig om goed te kijken naar de minder gewaardeerde elementen en kenmerken van de groep minder tevreden bedrijven.

Het onderzoek levert de volgende aangrijpingspunten voor verbetering.

- Het onderzoek wijst uit dat adviseurs en brancheorganisaties een belangrijke rol hebben gespeeld in de voorlichting. Dit is een voordeel (bekendheid), maar draagt het risico van een bias in zich, waardoor bij – in ieder geval een deel van – de aanvragers verkeerde verwachtingen zijn gewekt, dan wel bepaalde elementen, zoals de loting, minder duidelijk naar voren zijn gekomen. Ook is denkbaar dat een deel van het mkb niet mee kan doen, omdat zij niet de middelen hebben om dit via een adviseur te doen (en de subsidie misschien extra hard nodig hebben om leren en ontwikkelen van de grond te krijgen).
- Waar mogelijk is vereenvoudiging van de aanvraagprocedure wenselijk. Blijkbaar bevat deze nog enkele elementen die door een relatief grote groep aanvragers als lastig of bureaucratisch worden ervaren. Daarbij gaat het enerzijds om procedurele aspecten (onderneming, handtekening, e.d.) en anderzijds om onduidelijkheid over de subsidiabele kosten en kostenspecificatie. In het bijzonder zou ook activiteit C beter moeten worden gekaderd om zo duidelijk mogelijk onderscheid te kunnen maken tussen systeemontwikkeling/pilots en feitelijke scholing.
- De loting roept veel vraagtekens op, maar dit wordt mede veroorzaakt door de lage kans op inloting (toekenning), in combinatie met de door diverse aanvragers als belastend (tijd en energie vragend) ervaren aanvraag. Niettemin kan worden nagegaan of een alternatief tegemoet komt aan onnodige belasting, zonder de kwaliteit van de projecten nadelig te beïnvloeden. Geopperd is onder meer een aanvraag in twee stappen. In eerste stap kunnen dan globale plannen worden ingediend (procedureel gemakkelijk, korte toets), waarna geloot wordt en de ingelote projecten een volledig plan kunnen indienen, procedureel en inhoudelijk compleet, dan die inhoudelijk worden beoordeeld. Een andere suggestie is om aanvragen die in een aanvraagronde niet in behandeling zijn genomen, voorrang te geven in volgende aanvraagrondes (en/of een grotere kans op inloting).
- Communicatie en ondersteuning. Hoewel ook op dit punt een groot deel van de aanvragers tevreden is, zijn er voldoende signalen dat hier verbetering mogelijk is. Het gaat dan om:
    - (Telefonische) bereikbaarheid (feitelijk en qua klokuren) van de helpdesk
    - Leren van ervaringen in het eerste jaar, vooral wat betreft de communicatie met het mkb. Veel mkb heeft geen ervaring met subsidie aanvragen, heeft een praktische (en mogelijk traditionele) kijk op scholing, waardoor zij verder weg staan van, of minder denken in termen van de meer systeemgerichte activiteit C in de SLIM-regeling. Veel respondenten geven aan dat de wijze waarop het bedrijf kosten registreert (het kostensysteem) niet altijd aansluit op de vereisten van de regeling, waardoor extra administratieve actie nodig is om aan de vereisten te voldoen.

- **Ondersteuning mkb**. Het mkb wil uit kostenoverwegingen in de aanvraagfase geen adviseur inschakelen. Overwogen kan worden om een (klein) deel van het budget te besteden aan uitbreiding van de ondersteuning voor mkb. Dit kan direct via UVB, of mogelijk via brancheorganisaties worden georganiseerd. Het mkb kan dan zonder kosten beroep doen op deskundige begeleiding.
- Regelmatige en heldere **berichtgeving over de voortgang** van het behandelings- en beoordelingsproces. Er is veel begrip voor de inrichting van een goede en daarmee mogelijk tijd vragende behandeling, maar er is veel minder begrip voor het feit dat dit naar de mening van de aanvragers niet goed en/of niet voldoende frequent wordt gecommuniceerd.

- Daarnaast kunnen een aantal suggesties worden genoemd die door respondenten in de vragenlijst of de interviews zijn gedaan, zoals:
  - Activiteit D (derde leerweg) uit de SLIM-regeling halen en bijvoorbeeld via subsidieregeling praktijkleren laten lopen. Dat komt vermoedelijk de SLIM-regeling ten goede, omdat deze dan meer eenduidig kan worden gecommuniceerd met mogelijk een groter bereik.
  - Waar mogelijk de procedures aanpassen aan mkb, grootbedrijf en samenwerkingsverbanden, in plaats van de huidige 'one size fits all'. Ook zouden bepaalde afgebakende interventies voor mkb het proces gemakkelijker maken (bijvoorbeeld vouchers voor loopbaanbegeleiding; bedrijfsscan etc.). Dit kan gebeuren op basis van kosten per eenheid.

Los van de genoemde specifieke punten laat het onderzoek zien dat er bij (mkb) bedrijven veel belangstelling is voor de SLIM-regeling. Dit kan wijzen op een grote behoefte aan deze middelen, in het bijzonder bij het mkb. Via verhoging van het beschikbare budget zou ruimer in deze behoefte kunnen worden voorzien.

ONDERZOEKSVERANTWOORDING

I ONDERZOEKSVERANTWOORDING

I.1 OVERZICHT ONDERZOEKSACTIVITEITEN

De werkzaamheden voor de procesevaluatie omvatten:

1. De ontwikkeling van een vragenlijst voor de procesevaluatie
2. Twee interviews met medewerkers van UVB betrokken bij het aanvraag- en beoordelingsproces
3. Uitvoering enquête
4. Telefonische interviews met 10 aanvragers
5. Analyse bestandsgegevens en enquêtegegevens en rapportage

Hieronder geven we een korte beschrijving van de uitgevoerde werkzaamheden.

I.2 ONTWIKKELING VRAGENLIJST

Bij de opzet van de vragenlijst is in de eerste plaats uitgegaan van de aspecten waarop de procesevaluatie betrekking heeft, te weten

- Voorlichting.
- Duidelijkheid/helderheid van de criteria voor aanvraag en bijbehorende formulieren.
- Inhoudelijke aansluiting van de regeling op de bedrijfssituatie.
- Duidelijkheid/helderheid over de toekenningsprocedures (loting en beoordeling).
- Communicatie en ondersteuning door UVB.

De gesprekken met de uitvoerders van UVB zijn benut om een compleet en gedetailleerd beeld van het proces te verkrijgen. De informatie hieruit is verwerkt in de vragenlijst, bijvoorbeeld bij de uitwerking van specifieke onderdelen van de aanvraag, vragenbrief, beoordeling en ondersteuning door UVB.

Voor de concrete vraagstelling, type vraag, wijze van vraagstelling, e.d. is onder meer gebruik gemaakt van voorbeelden van vragenlijsten op het gebied van procesevaluatie van vergelijkbare regelingen. Daarbij is ook gekeken naar de mate waarin bepaalde type vragen voldoende gevalideerd zijn en welk type schaal het beste gebruikt kan worden.

I.3 INTERVIEWS MET MEDEWERKERS UVB

Er zijn twee interviews gehouden met medewerkers van UVB. Een interview met degenen die betrokken waren bij de mkb-aanvragen en een met medewerkers die betrokken waren bij de aanvragen van grootbedrijf en samenwerkingsverbanden. In het tweede interview was ook degene die aanwezig die vanaf het begin bij de opzet van het systeem was betrokken.

In de interviews is aan de hand van een itemlijst het hele proces van aanvraag tot en met definitieve toekenning of afwijzing in detail doorlopen. Aansluitend op de interviews hebben we aanvullende informatie ontvangen, waaronder de beoordelingssystematiek.

De interviews leverde bouwstenen voor beschrijving van het proces (zie hoofdstuk 2) en relevante informatie voor de enquête, onder meer via duiding van veel gestelde vragen, gesignaleerde problemen, e.d.

I.4 UITVOERING ENQUÊTE

I.4.1 Tijdlijn

De uitnodiging voor deelname aan de enquête is op 4 december 2020 toegestuurd aan alle aanvragers van de 1e ronde mkb in maart 2020 en de 1e ronde grootbedrijf en samenwerkingsverbanden van april-juni 2020. Het gaat in totaal om 2.308 uitnodigingen. Op 17 december 2020 is een reminder gestuurd aan degenen die de vragenlijst nog niet hadden ingevuld. De vragenlijst heeft opengestaan tot eind januari 2021.

I.4.2 Respons op enquête

In totaal zijn er 639 volledig ingevulde en 62 gedeeltelijk ingevulde vragenlijsten ontvangen (stand 20 januari 2021).

Gemiddeld heeft 30 procent van de aanvragers de vragenlijst ingevuld (zie tabel II.1). Aanvragers aan wie een subsidie is toegekend hebben met 39 procent aanmerkelijk hoger dan gemiddeld gerespondeerd.

De respons is in grote lijnen representatief qua bedrijfskenmerken. Significante afwijkingen zijn dat bij samenwerkingsverbanden er een hogere respons is van O&O-fondsen en voor alle aanvragen tezamen toont de sector vervoer en opslag een lage respons.

Tabel B I.1 Respons op vragenlijst procesevaluatie naar situatie aanvraag

	Totaal	Respons	Responspercentage
Toekenning	756	296	39%
Afwijzing/intrekking	1.538	399	26%
Nog niet bekend	14	6	
Totaal	2.308	701	30%

Bron: SEOR/Ockham-IPS Enquête procesevaluatie SLIM 2020

Via de mail of telefoon hebben drie aanvragers aangegeven dat zij de enquête niet wilden invullen. De belangrijkste redenen hiervoor waren afwijzing of uitloting. Ongeveer 10 aanvragers hebben contact opgenomen omdat de link naar de online enquête niet werkte. Deze hebben van ons een nieuwe link ontvangen.

I.5 INTERVIEWS MET AANVRAGERS

De vragenlijst bevat 8 open vragen en 12 vragen met een mogelijkheid tot het geven van een toelichting op het of de gegeven antwoorden. De respondenten hebben ruim gebruik hebben gemaakt van de aanwezige mogelijkheden tot het geven van toelichtingen en suggesties; 388 ingevulde vragenlijsten bevatten een of meer – en vaak uitgebreide – toelichtingen en suggesties.

Voor de 10 telefonische interviews hebben we een twintigtal bedrijven geselecteerd op basis van de open antwoorden (positieve en minder positieve) en andere relevante kenmerken (regio, omvang, sector, wel/niet externe adviseur betrokken). Deze selectie bleek ruim voldoende om de beoogde 10 interviews te realiseren, met voldoende spreiding naar afwijzing/toekenning, type (mkb, Samenwerkingsverband, grootbedrijf) en ervaring (positieve en minder positieve).

De interviews zijn uitgevoerd op basis van de vragenlijst en de daarin door de respondenten gegeven antwoorden en toelichtingen. Via de verdiepende interviews ontstond zo een beter beeld van de context van de aanvraag en het verloop van het proces, inclusief eventuele contacten met UVB.

I.6 ANALYSE EN RAPPORTAGE

De belangrijkste bron van informatie is de enquête onder de aanvragers. Voor enkele specifieke aspecten (totaal aantal aanvragen, e.d.) is gebruik gemaakt van de basisgegevens die zijn aangeleverd door UVB.

De analyse is grotendeels beschrijvend van aard, zoals ook uit de rapportage blijkt. In het kader van de procesevaluatie is vooral gekeken naar verschillen tussen toegekende aanvragen enerzijds en uitgelote en/of afgewezen aanvragen anderzijds.

Zoals aangegeven is de respons gecontroleerd op representativiteit en mogelijke bias.

VERGELIJKING AANVRAGEN EN TOEKENNINGEN

II VERGELIJKING AANVRAGEN EN TOEKENNINGEN

Tabel B II.1 Kenmerken naar toewijzing en afwijzing/intrekking

	Uitloting/ Afwijzing/ Intrekking (N = 1.548)	Toekenning (N = 756)	Totaal (N = 2.304)
Type organisatie			
Brancheorganisatie	0,5%	1,3%*	0,8%
Horeca	0,2%	0,8%*	0,4%
Kleine onderneming	74,3%*	67,6%	72,1%
Landbouw	0,3%	0,3%	0,3%
Middelgrote onderneming	18,7%	21,4%	19,6%
Mkb-onderneming	5,1%	7,1%*	5,8%
O&O-fonds	0,1%	0,4%	0,2%
Onderwijsinstelling	0,5%	0,5%	0,5%
Recreatie	0,0%	0,3%	0,1%
Werkgeversvereniging	0,3%	0,3%	0,3%
Werknemersvereniging	0,1%	0,0%	0,0%
Sector			
Landbouw, bosbouw en visserij	1,9%	2,0%	2,0%
Delfstoffenwinning	0,8%	0,1%	0,6%
Industrie	16,2%	19,4%	17,2%
Energievoorziening	1,6%	0,7%	1,3%
Waterbedrijven en afvalbeheer	0,9%	0,3%	0,7%
Bouwnijverheid	10,1%	10,9%	10,4%
Handel	9,9%	9,4%	9,7%
Vervoer en opslag	3,6%	2,1%	3,1%
Horeca	5,7%	4,3%	5,2%
Informatie en communicatie	13,4%	14,1%	13,6%
Financiële dienstverlening	2,5%	1,9%	2,3%
Verhuur en handel van onroerend goed	1,4%	0,7%	1,1%
Specialistische zakelijke diensten	16,4%	15,8%	16,2%
Verhuur en overige zakelijke diensten	3,0%	3,8%	3,2%
Openbaar bestuur en overheidsdiensten	0,8%*	0,1%	0,6%
Onderwijs	3,9%	2,5%	3,5%
Gezondheids- en welzijnszorg	13,0%*	9,8%	12,0%
Cultuur, sport en recreatie	4,5%	3,9%	4,3%
Overige dienstverlening	20,9%	22,0%	21,3%
Huishoudens	0,6%	0,1%	0,4%
Extraterritoriale organisaties	0,6%	0,0%	0,4%
Regio			
Achterhoek	10,9%	8,7%	10,2%
Drechtsteden	10,2%	7,8%	9,4%

	Uitloting/ Afwijzing/ Intrekking (N = 1.548)	Toekenning (N = 756)	Totaal (N = 2.304)
Drenthe	10,0%	8,2%	9,4%
Flevoland	9,3%	9,1%	9,2%
Food Valley	9,0%	7,7%	8,6%
Friesland	9,8%	10,3%	9,9%
Gooi en Vechtstreek	9,8%	7,4%	9,0%
Gorinchem	7,8%	7,5%	7,7%
Groningen	10,2%	8,5%	9,6%
Groot-Amsterdam	16,5%*	13,2%	15,5%
Haaglanden	12,5%	9,8%	11,6%
Helmond-De Peel	8,7%	7,9%	8,5%
Holland-Rijnland	9,1%	9,0%	9,1%
IJsselvechtstreek	11,1%	10,1%	10,8%
Midden-Brabant	13,0%	14,0%	13,3%
Midden-Gelderland	12,0%	11,4%	11,8%
Midden-Holland	10,4%	8,6%	9,8%
Midden-Limburg	9,4%	8,9%	9,2%
Midden-Utrecht	15,9%	13,4%	15,1%
Noord-Holland Noord	12,1%	10,4%	11,5%
Noord-Limburg	12,0%	11,0%	11,6%
Noordoost-Brabant	15,2%	14,4%	14,9%
Oost-Utrecht	10,3%	7,8%	9,5%
Rijnmond	14,1%	13,0%	13,7%
Rivierenland	9,7%	8,7%	9,4%
Stedendriehoek	10,9%	10,7%	10,8%
Twente	16,2%	16,7%	16,4%
West-Brabant	12,3%	12,4%	12,4%
Zaanstreek/Waterland	9,0%	7,9%	8,7%
Zeeland	8,2%	7,0%	7,8%
Zoetermeer	8,6%	7,1%	8,1%
Zuid-Gelderland	10,5%	9,7%	10,2%
Zuid-Kennemerland	9,1%	7,4%	8,6%
Zuid-Limburg	10,1%	12,0%	10,8%
Zuidoost-Brabant	16,2%	16,4%	16,3%

Bron: SEOR/Ockham-IPS Enquête procesevaluatie SLIM 2020

** = significante afwijking*

VRAGENLIJST ENQUÊTE PROCESEVALUATIE

III VRAGENLIJST ENQUÊTE PROCESEVALUATIE

- Met de aanvraagprocedure bedoelen wij alle stappen die de aanvrager moet nemen tot de projectaanvraag compleet is en door SZW/Uitvoering van Beleid (UVB) inhoudelijk beoordeeld gaat worden.
- Met de beoordelingsprocedure bedoelen wij de stappen die SZW/UVB neemt om de projectaanvraag inhoudelijk te beoordelen.

A. VOORLICHTING EN ONDERSTEUNING

1. Hoe bent u op de hoogte gekomen van de SLIM-regeling?

- □ Via de reguliere media (kranten; radio; televisie)
- □ Via de sociale media
- □ Via de website van SZW/UVB
- □ Via nieuwsbrieven van SZW/UVB
- □ Via de brancheorganisatie/opleidingsfonds van mijn sector
- □ Via andere bedrijven
- □ Via een subsidieadviseur
- □ Via een HR-/onderwijs-/opleidingsadviseur
- □ Anders, namelijk …

2. Welke voorlichtingskanalen heeft u gebruikt om u te informeren over de regeling?

- □ Subsidieregeling gepubliceerd in Staatscourant
- □ Website van het ministerie van SZW/UVB
- □ Website(s) van andere instanties (adviesbureaus; sectororganisaties)
- □ Voorlichtingsbijeenkomst op locatie
- □ Webinar SLIM-regeling
- □ Menukaart SLIM-regeling
- □ Document vraag en antwoorden SLIM-regeling
- □ PowerPoint/PDF voorlichtingsbijeenkomst (beschikbaar op de website)
- □ Telefonisch contact met medewerker van het ministerie van SZW/UVB
- □ E-mail contact met medewerker van het ministerie van SZW/UVB
- □ Subsidieadviseur
- □ Anders, namelijk …
- □ Geen van bovenstaande

3. Wat vindt u in het algemeen van de voorlichting over de SLIM-regeling?

- o Zeer goed
- o Goed
- o Neutraal
- o Slecht
- o Zeer slecht
- o Geen mening

Indien gewenst, kunt u uw antwoord hieronder toelichten

4. Wie heeft de projectaanvraag feitelijk geschreven?

MKB/GRB

- o Ons bedrijf
- o Een externe adviseur
- o Ons bedrijf met ondersteuning van een externe adviseur
- o Anders, namelijk …

SAM

- o Eén van de partners in het samenwerkingsverband
- o De partners in gezamenlijkheid binnen het samenwerkingsverband
- o Een externe adviseur
- o Eén of meer partners in het samenwerkingsverband, met ondersteuning van een externe adviseur
- o Anders, namelijk …

5. Hoe beoordeelt u de volgende aspecten van de informatievoorziening van de SLIM-regeling?

	Zeer goed	Goed	Neutraal	Slecht	Zeer slecht	Geen mening	Niet van toepassing
Informatie over de regeling op de website van SZW/UVB	o	◯	o	o	o	o	o
Aanvullende documentatie over de regeling (menukaart; vraag en antwoord document)	o	o	o	o	o	o	o
Voorlichtingsbijeenkomst (op locatie)	o	o	o	o	o	o	o
Voorlichtingsbijeenkomst (webinar)	o	o	o	o	o	o	o
Informatie van medewerkers SZW/UVB (telefonisch of via e-mail)	o	o	o	o	o	o	o
Informatieverstrekking over de voortgang van de beoordeling	o	o	o	o	o	o	o

Indien gewenst, kunt u uw antwoord hieronder toelichten

6. Hoe beoordeelt u het gebruiksgemak van de volgende middelen voor het aanleveren van informatie voor de aanvraag?

	Zeer goed	Goed	Neutraal	Slecht	Zeer slecht	Geen mening	Niet van toepassing
Subsidieportaal	o	◯	o	o	o	o	o
Elektronisch aanvraagformulier	o	o	o	o	o	o	o
Formulier voor activiteitenplan	o	o	o	o	o	o	o
Formulier voor begroting	o	o	o	o	o	o	o
MKB-verklaring	o	o	o	o	o	o	o
De-minimisverklaring	o	o	o	o	o	o	o

Indien gewenst, kunt u uw antwoord hieronder toelichten

7. Hoe duidelijk vond u de volgende aspecten van de SLIM-regeling?

	Zeer duidelijk	Duidelijk	Neutraal	Onduidelijk	Zeer onduidelijk	Geen mening	Niet van toepassing
Definitie van een onderneming	o	o	o	o	o	o	o
Definitie van een samenwerkingsverband	o	o	o	o	o	o	o
Lijst van subsidiabele activiteiten	o	o	o	o	o	o	o
Lijst van subsidiabele kosten	o	o	o	o	o	o	o
De criteria waarop aanvragen worden beoordeeld	o	o	o	o	o	o	o
De benodigde informatie en documenten die moeten worden aangeleverd	o	o	o	o	o	o	o
De lotingsprocedure	o	o	o	o	o	o	o

8. Heeft u suggesties voor verbeteringen van de aanvraagprocedure van de SLIM-regeling?

B. INHOUD EN UITVOERING VAN DE SLIM-REGELING

9. In welke mate bent u het eens (of oneens) met de volgende stellingen over de SLIM-regeling?

	Helemaal mee eens	Mee eens	Neutraal	Niet mee eens	Helemaal niet mee eens	Geen mening	Niet van toepassing
De subsidiabele activiteiten van de SLIM-regeling sluiten goed aan bij de behoeften van mijn bedrijf of samenwerkingsverband (en deelnemende bedrijven)	o	o	o	o	o	o	o
De hoogte van de SLIM-subsidie is toereikend om het project naar behoefte in te richten	o	o	o	o	o	o	o
De eigen bijdrage (cofinanciering) vormde geen obstakel voor het indienen van de aanvraag	o	o	o	o	o	o	o
De subsidiabele kosten dekken de voornaamste kostenposten in mijn project	o	o	o	o	o	o	o
De looptijd van het project is voldoende om de geplande activiteiten uit te voeren	o	o	o	o	o	o	o
De duur van de openstelling van het aanvraagtijdvak is voldoende om een kwalitatief goede aanvraag in te dienen	o	o	o	o	o	o	o
Mijn bedrijf/samenwerkingsverband ervaart problemen met de bevoorschotting van projectkosten	o	o	o	o	o	o	o
De de-minimisverklaring vormde geen obstakel voor het indienen van de aanvraag	o	o	o	o	o	o	o

10. Heeft u suggesties voor verbeteringen van de inhoud of voorwaarden van de SLIM-regeling, om deze beter bij de behoefte van uw bedrijf/samenwerkingsverband te laten aansluiten?

C. BEOORDELINGSPROCEDURE

11. Is uw aanvraag meegenomen in de beoordelingsprocedure?

- o Ja, onze aanvraag is behandeld
- o Nee, onze aanvraag is niet behandeld (uitgeloot)
- o Nee, wij hebben onze aanvraag teruggetrokken voor/tijdens de beoordeling
- o Weet ik niet

12. Hoe beoordeelt u de volgende aspecten van de lotingsprocedure?

	Zeer goed	Goed	Neutraal	Slecht	Zeer slecht	Geen mening	Niet van toepassing
Lotingsprocedure als selectie instrument	o	◯	o	o	o	o	o
Informatievoorziening over de lotingsprocedure	o	o	o	o	o	o	o
Het aantal weken tussen aanvraag en bekendmaking	o	o	o	o	o	o	o

Indien gewenst, kunt u uw antwoord hieronder toelichten

13. Heeft u in de periode dat uw subsidieaanvraag inhoudelijk in behandeling is genomen een verzoek om aanvullende informatie ontvangen (omdat er tijdens de inhoudelijke beoordeling nog vragen waren over de subsidieaanvraag)?

- o Ja
- o Nee
- o Weet ik niet (meer)

14. Welke vragen werden gesteld in het verzoek om aanvullende informatie?

- □ Onduidelijkheid over juridische status van uw organisatie/stakeholders in samenwerkingsverband
- □ Onduidelijkheid of er sprake is van samenwerking in het samenwerkingsverband
- □ Onduidelijkheid over de activiteiten waarvoor subsidie is aangevraagd
- □ Onduidelijkheid over het opleveren van een opleidings- of ontwikkelplan
- □ Onduidelijkheid over mogelijke ondersteuning van scholingsactiviteiten
- □ Onduidelijkheid of er sprake is van een opleiding in de derde leerweg (of BOL/BBL)
- □ Onduidelijkheid over onderbouwing van kosten
- □ Onduidelijkheid van haalbaarheid/uitvoerbaarheid van het initiatief
- □ Het ontbreken van een de-minimisverklaring
- □ Het ontbreken van andere documenten

□ Anders, namelijk …

15. Was er voldoende tijd om de aanvraag in te vullen of toe te lichten na het ontvangen van de vragenbrief?

o Ja, ruim voldoende
o Ja, maar was wel krap
o Nee, was te kort

16. Hoe beoordeelt u de volgende aspecten van de beoordelingsprocedure?

	Zeer goed	Goed	Neutraal	Slecht	Zeer slecht	Geen mening	Niet van toepassing
Informatieverstrekking over de voortgang van de procedure	o	o	o	o	o	o	o
De lotingsprocedure als selectie-instrument	o	o	o	o	o	o	o
Informatievoorziening over lotingsprocedure	o	o	o	o	o	o	o
Inhoud van de vragenbrief	o	o	o	o	o	o	o
Contact met SZW/UVB gedurende beoordeling	o	o	o	o	o	o	o
Het aantal weken tussen aanvraag en uiteindelijke beschikking	o	o	o	o	o	o	o
Andere aspecten, namelijk …	o	o	o	o	o	o	o

17. U beoordeelt één of meerdere aspecten van de beoordelingsprocedure als slecht of zeer slecht. Wilt u hieronder toelichten waarom?

18. Wat is de reden dat u uw subsidieaanvraag heeft teruggetrokken?

19. Heeft u suggesties voor verbeteringen van de beoordelingsprocedure voor de SLIM-regeling?

D. CONTACT MET UITVOERING VAN BELEID

20. Heeft u direct, persoonlijk (telefonisch of via e-mail) contact gehad met een medewerker van Uitvoering Van Beleid (UVB) in het kader van het indienen van de subsidieaanvraag?

- o Ja, alleen telefonisch
- o Ja, alleen via e-mail
- o Ja, telefonisch en via e-mail
- o Nee

21. Was op basis van het telefonisch antwoord van de medewerker van UVB uw vraag beantwoord?

- o Ja
- o Enigszins
- o Nee
- o Weet ik niet

22. Bent u tevreden over dit telefonisch contact met de medewerker van UVB?

- o Zeer tevreden
- o Tevreden
- o Neutraal
- o Ontevreden
- o Zeer ontevreden
- o Weet ik niet

Indien gewenst, kunt u uw antwoord hieronder toelichten

23. Wat vindt u van de telefonische bereikbaarheid van Uitvoering Van Beleid?

- o Zeer goed
- o Goed
- o Neutraal
- o Slecht
- o Zeer slecht
- o Geen mening

Indien gewenst, kunt u uw antwoord hieronder toelichten

24. Was op basis van het mailantwoord van de medewerker van UVB uw vraag beantwoord?

- Ja
- Enigszins
- Nee
- Weet ik niet

Indien gewenst, kunt u uw antwoord hieronder toelichten

25. Werd uw e-mail tijdig beantwoord?

- Ja
- Enigszins
- Nee
- Geen mening

Indien gewenst, kunt u uw antwoord hieronder toelichten

26. Bent u tevreden over het mailcontact met de medewerker van UVB?

- Zeer tevreden
- Tevreden
- Neutraal
- Ontevreden
- Zeer ontevreden
- Weet ik niet

Indien gewenst, kunt u uw antwoord hieronder toelichten

27. Heeft u in de periode van de aanvraag- en beoordelingsprocedure behoefte gehad aan (meer) ondersteuning van UVB?

- o Ja
- o Nee

28. Op welk gebied had u ondersteuning gewenst?

- □ Op het gebied van procedures en voorwaarden
- □ Op de inhoud van de aanvraag (welke activiteiten kunnen wel of niet, etc.)
- □ Op technisch gebied (hoe moet de aanvraag praktisch worden ingediend?)
- □ Anders, namelijk …

29. Kunt u kort toelichten waarmee of hoe u het beste geholpen zou zijn?

30. Hoe beoordeelt u de dienstverlening van Uitvoering Van Beleid in zijn totaliteit op een schaal van 1 tot 10?

31. Hoe heeft u de administratieve vereisten bij het indienen van de subsidieaanvraag ervaren, in verhouding tot het doel?

- o Zeer redelijk
- o Redelijk
- o Neutraal
- o Onredelijk
- o Zeer onredelijk
- o Geen mening

Indien gewenst, kunt u uw antwoord hieronder toelichten

E. UITKOMST VAN DE PROCEDURE

32. Is uw subsidieaanvraag uiteindelijk goedgekeurd?

- Ja
- Nee
- Nog niet bekend

33. Wat is de reden dat uw subsidieaanvraag niet is goedgekeurd?

34. Begrijpt u de motivering van het ministerie/UVB om uw subsidieaanvraag niet goed te keuren?

- Ja
- Deels
- Nee

35. Waarom (deels) niet?

F. FOLLOW-UP NA AFWIJZING/UITLOTING/TERUGTREKKING

36. Is na de [afwijzing/uitloting/terugtrekking] van uw aanvraag bij andere (Nederlandse, Europese of andere) instanties subsidie aangevraagd voor dezelfde type projectactiviteiten?

- o Ja, bij …
- o Nee

37. Zullen (een deel van) de activiteiten waarvoor subsidie is aangevraagd, ondanks de [afwijzing/uitloting/terugtrekking] van de aanvraag, toch doorgaan?

- o Ja, in dezelfde vorm zoals het in de subsidie was aangevraagd
- o Ja, maar in gewijzigde vorm
- o Ja, maar in afgeslankte vorm
- o Nee
- o Dat weet ik (nog) niet
- o Anders, namelijk …

G. IMPACT COVID-19

38. Welke invloed heeft COVID-19 op de uitvoering van uw project?

- □ Geen invloed
- □ (Een deel van) de activiteiten zijn opgeschaald
- □ (Een deel van) de activiteiten zijn versneld uitgevoerd
- □ Er zijn aanvullende activiteiten uitgevoerd
- □ (Een deel van) de activiteiten zijn vertraagd/uitgesteld
- □ (Een deel van) de activiteiten vinden geen doorgang
- □ (Een deel van) de activiteiten vinden zijn inhoudelijk en/of organisatorisch aangepast
- □ (Een deel van) de activiteiten vinden in afgeslankte vorm plaats
- □ Anders, namelijk …

Indien gewenst, kunt u uw antwoord hieronder toelichten

H. TOT SLOT

39. Overweegt u om in de nabije toekomst weer een aanvraag in te dienen voor de SLIM-regeling?
    - o Ja, zeker
    - o Misschien
    - o Nee
    - o Weet ik nog niet

40. Zijn er nog punten die verband houden met de SLIM-regeling die in de vragenlijst niet aan de orde zijn geweest, maar die u wel belangrijk vindt om in het kader van de evaluatie te vertellen? Zo ja, dan kunt u deze hier kwijt.

Dit rapport doet verslag van onderzoek dat is uitgevoerd in opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

De verantwoordelijkheid voor de inhoud berust bij SEOR BV. Het gebruik van het materiaal in dit rapport is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld. Vermenigvuldiging en/of openbaarmaking in welke vorm dan ook is uitsluitend toegestaan na schriftelijke toestemming van SEOR BV.

Het onderzoek is uitgevoerd door SEOR BV en Ockham IPS.

Dit rapport is een uitgave van SEOR BV - Marconistraat 16, 3029 AK Rotterdam

In opdracht van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid

www.seor.nl